

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Renatou Polanskou jako samosoudkyní ve věci žalobkyně **XXX**, nar. **XXX**, bytem **XXX**, zast. JUDr. Viktorem Pakem, advokátem se sídlem v Praze 1, Politických vězňů 21, proti žalované **Nemocnici Pardubického kraje, a.s.**, se sídlem Pardubice, Kyjevská 44, IČ 27520536, za účasti ČSOB Pojišťovny, a.s., člen holdingu ČSOB, se sídlem Pardubice, Masarykovo nám. 1458, IČ 45534306, o zaplacení 432.000,- Kč s přísl. a 2.963.380,- Kč s přísl.

takto:

I. Řízení o zaplacení úroku z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 21.066,- Kč od 13.11.2011 do zaplacení se z a s t a v u j e .

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni částku 2.067.514,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 747.394,- Kč od 13.11.2011 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

III. Návrh, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobkyni částku 1.327.866,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 57.060,- Kč od 13.11.2011 do zaplacení, se z a m í t á .

IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 413.946,- Kč k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Viktora Paka do tří dnů od právní moci rozsudku.

V. Žalobkyně a vedlejší účastník na straně žalovaného nemají vůči sobě právo na náhradu nákladů řízení.

VI. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích náhradu nákladů řízení ve výši 5.228,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

VII. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek z návrhu na zahájení řízení ve výši 103.380,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala proti Chrudimské nemocnici, a.s. a Pardubické krajské nemocnici, a.s. návrh na zaplacení odškodnění v souvislosti se škodou na zdraví ve výši 3.395.380,- Kč spolu s příslušenstvím. Uvedla, že dne XXX podstoupila na chirurgické ambulanci Chrudimské nemocnice, a.s. chirurgický výkon, XXX, při němž byl nůžkami omylem XXX. Bezprostředně nato se Chrudimská nemocnice, a.s. dohodla s Pardubickou krajskou nemocnicí, a.s., že XXX bude provedeno na neurochirurgickém oddělení Pardubické krajské nemocnice. Téhož dne pak žalobkyně absolvovala operační výkon, během nějž byly XXX a následně sešity. Žalobkyně poté absolvovala dlouhodobou rehabilitaci na rehabilitačním oddělení se zanedbatelným efektem. Navíc trpěla výraznými bolestmi v XXX, nočními i klidovými, nedovolujícími jí často ani usnout. Vzhledem k trvající poruše motoriky, citlivosti a bolestem v XXX oblasti XXX podstoupila žalobkyně dne XXX další operační výkon, a to v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou. Při výkonu bylo zjištěno, že předchozí sešití XXX bylo provedeno nevhodným, příliš silným šicím materiálem (minimálně USP 4/0, namísto doporučeného USP 8/0), navíc nebyly XXX sešity k sobě (end to end), ale tak, že XXX mířil vedle XXX a byl zakončen mohutným XXX. Po odstranění XXX byly proto XXX znovu sešity, a to odpovídajícím šicím materiálem a v odpovídající vzájemné pozici. Byla provedena tzv. XXX, tak, aby byla umožněna alespoň jeho částečná pohyblivost XXX. Po operaci opět následovala několikaměsíční rehabilitace na rehabilitačním oddělení. Žalobkyně uvedla, že v důsledku opoziční operace a následně rehabilitace došlo u ní k určitému zlepšení XXX, i přesto však přetrvává porucha hybnosti i XXX, žalobkyně čelí neustálým potížím i při zcela běžných každodenních aktivitách, zejména tehdy, je-li potřebná přesnější XXX, např. zapínání knoflíků, zapínání zipu, vázání tkaniček, otevírání igelitového sáčku, stříhání nehtů, žehlení prádla, nebo je-li naopak potřebná síla a jistota obou rukou, např. otevírání lahví, manipulace s hrnci nebo věšení záclon. Obrovským utrpením jsou pak pro žalobkyni trvalé bolesti XXX, jež se ještě zesilují v chladu nebo studené vodě a jež jsou i příčinou její nespavosti. Poškození zdraví, trvalé bolesti, nespavost v jejich důsledku a neschopnost nalézt v důsledku zdravotního handicapu práci, navíc u žalobkyně, vždy manuálně pracující, vedou k periodickým projevům XXX. Porušení právní povinnosti jako objektivně vzniklý rozpor mezi tím, jak žalovaná strana jednala a tím, jak měla jednat, spočívá v tom, že žalobkyni XXX, přestože jej dle příslušných profesních standardů a dostupných poznatků lékařské vědy přerušit neměla a následně XXX sešila silným šicím materiálem minimálně USP 4/0 a nikoliv konec ke konci, přestože dle příslušných profesních standardů i dostupných poznatků lékařské vědy měla sešít šicím materiálem tenčím a konec ke konci. Z procesní opatrnosti se žalobkyně dovolala rovněž objektivní odpovědnosti žalované strany s tím, že tato použila k plnění svého závazku vůči žalobkyni nůžky, v jejichž povaze je, že jsou ostré a způsobují přerušování měkkých tkání, včetně XXX a použila chirurgický šicí materiál, v jehož povaze je, že fixuje tkáň v určité, v daném případě nesprávné, vzájemné poloze. Žalobkyně uvedla, že z titulu náhrady škody na zdraví uplatňuje bolestné odpovídající bodovému ohodnocení ve výši 544,50 bodů, což

odpovídá částce 65.340,- Kč a ztížení společenského uplatnění ve výši 3690 bodů, což odpovídá částce 442.800,- Kč. Poukázala na to, že poškození jejího zdraví žalovanou stranou si vyžádalo extrémně dlouhou a intenzivní rehabilitaci, opakované hospitalizace, vyšetření a operace, když poškození zdraví žalobkyně je rozhodující příčinou stávající invalidity žalobkyně. Poškození zdraví zcela zásadně snížilo možnost jejího uplatnění na trhu práce, když žalobkyně v minulosti vždy pracovala manuálně. Poškození zdraví žalobkyně má za následek její každodenní potíže při zcela běžných činnostech, má za následek chronické bolesti XXX, v chladu se navíc zintenzivňující, má za následek její chronickou nespavost a chronické psychické problémy. K poškození XXX došlo u žalobkyně v době, kdy jí bylo 52 let, a protože dle údajů Českého statistického úřadu činila v roce 2008 naděje dožití ženy ve věku 50 let 31,4 let, pak jednorázové odškodnění bolestí a ztížení společenského uplatnění žalobkyně je v jejím případě na v průměru 29 let. Žalobkyně navrhuje, aby jí náhrada za bolest, zahrnující i náhradu za duševní strádání, byla zvýšena na částku 1.306.800,- Kč a náhrada za ztížení společenského uplatnění na částku 1.771.200,- Kč. Poukázala na to, že ke dni, kdy došlo k poškození jejího zdraví, byla zaměstnankyní XXX. Pracovní neschopnost žalobkyně trvala od XXX do XXX. V uvedeném období byl výdělek žalobkyně 226.105,07 Kč, a protože vyplacené nemocenské dávky činily pouze 142.585,- Kč, požaduje žalobkyně na ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti zaplacení částky 83.520,- Kč. Počínaje dnem XXX byl žalobkyni přiznán částečný invalidní důchod, který byl XXX změněn na invalidní důchod prvního stupně. Za období od XXX činil hrubý výdělek žalobkyně celkem 375.850,09 Kč, ve stejném období jí však byl invalidní důchod vyplacen pouze ve výši 141.990,53 Kč. Na ztrátě na výdělku při invaliditě žalobkyně požaduje částku 233.860,- Kč. Žalobkyně uvedla, že její právní zástupce vyzval žalovanou stranu k zaplacení náhrady škody, a to doporučenými dopisy ze dne 7.11.2011, které byly doručeny dne 11.11.2011. S přihlédnutím k ustanovení § 563 obč. zák. je tak žalovaná strana od 13.11.2011 v prodlení.

K námitce promlčení uplatněné vedlejším účastníkem na straně žalovaného žalobkyně uvedla, že až poté, co její právní zástupce podal jménem žalobkyně dne 10.3.2011 u Okresního soudu v Chrudimi na XXX žalobu na vydání kopie zdravotnické dokumentace, a to v reakci na sdělení Chrudimské nemocnice, a.s., že totiž chirurgické oddělení Chrudimské nemocnice, a.s. žádnou zdravotnickou dokumentací vedenou o osobě žalobkyně nedisponuje, disponuje jí pouze XXX, soukromý lékař, jenž si v prostorách oddělení pronajímá ordinaci a chirurgický sál, přiznala Chrudimská nemocnice, a.s., že předmětnou zdravotnickou dokumentací disponuje, a že v době předmětné operace byla žalobkyně jejím pacientem, nikoliv pacientkou XXX, coby soukromého lékaře provádějícího operaci svým vlastním jménem, na což žalobkyně reagovala zpětvzetím žaloby a Okresní soud v Chrudimi následně zastavením řízení usnesením ze dne 28.4.2011 č.j. 3C 30/2011-17.

V průběhu řízení žalobkyně uvedla, že při výpočtu částky představující ztrátu na výdělku při invaliditě opomněla zohlednit hrubý příjem, jehož dosáhla v měsících září a říjnu XXX v celkové výši 21.066,- Kč, a proto vzala svůj návrh na zaplacení úroků z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 21.066,- Kč od 13.11.2011 do zaplacení zpět, když žalovaná strana i vedlejší účastník na straně žalovaného neměl k tomuto částečnému zpětvzetím námitek a se zastavením řízení v této části souhlasil, a proto soud postupem dle § 96 o.s.ř. řízení o zaplacení úroků z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 21.066,- Kč od 13.11.2011 do zaplacení zastavil.

Podáním žalobkyně ze dne 31.10.2013 navrhla žalobkyně změnu žaloby ve smyslu rozšíření žalobního návrhu s odůvodněním, že za období od XXX u ní došlo ke ztrátě na

výdělku při invaliditě ve výši 72.670,- Kč. Usnesením ze dne 11.11.2013 soud rozhodl tak, že tato změna žaloby se nepřipouští. Vzhledem k námitce žalobkyně proti nepřipuštění změny žaloby uplatněné v podání ze dne 31.8.2015 uvádí soud následující: Podle § 95 odst. 1 o.s.ř. žalobce (navrhovatel) může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení. Změněný návrh je třeba ostatním účastníkům doručit do vlastních rukou, pokud nebyli přítomni jednání, při němž ke změně došlo. Podle odst. 2 cit. ust. soud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení. Ustanovení o změně žaloby ve sporném řízení se s účinností od 1.7.2009 dostalo do jiného světla, a to v souvislosti se zavedením zákonné koncentrace. Mění-li žalobce žalobu a nejde-li jen o její upřesnění, neobejde se to zpravidla bez nových skutkových tvrzení. Dosáhne-li však účastník sporného řízení koncentračního bodu, nastává tzv. skutkový stopstav (zákaz novot), v důsledku kterého nemůže žalobce doplňovat (měnit) žalobu o nová (další) skutková tvrzení. Zavedení zákonné koncentrace řízení pak znamená důvod pro zamítnutí návrhu na změnu žaloby podle tohoto ustanovení.

Chrudimská nemocnice, a.s. uvedla, že činí nesporným, že XXX kolem 11.00 hodiny dopolední podstoupila žalobkyně u XXX chirurgický výkon – XXX. Činí rovněž nesporným, že z důvodu změněných poměrů v XXX došlo k neúmyslnému přerušení XXX. Jednalo se však o komplikaci výkonu, nikoliv o pochybení ze strany žalované či operátora. V léčebném postupu žalované tedy neexistuje pochybení a rovněž byl správný následný postup – zajištění léčby žalobkyně na pracovišti, které je zařízeno k řešení tohoto typu komplikací, tedy Pardubická krajská nemocnice, a.s. Chrudimská nemocnice, a.s. neshledává žádného důvodu pro zvýšení náhrady za bolest a náhrady za ztížení společenského uplatnění žalobkyně, jak se jej žalobkyně domáhá.

Pardubická krajská nemocnice, a.s. uvedla, že žalobkyně byla přijata na neurochirurgické oddělení jako akutní případ dne XXX a operační výkon byl proveden bezprostředně bez jakéhokoliv odkladu po převozu, a to za použití dostupného standardního šicího materiálu, který Pardubická krajská nemocnice, a.s. měla k dispozici XXX. XXX byl sešit metodou XXX. Při kontrolách žalobkyně po operačním zákroku bylo prováděno XXX měření, kdy toto objektivní měření vykazovalo rok po operaci dne XXX mírné zlepšení parametrů XXX. Pardubická krajská nemocnice, a.s. uvedla, že škoda na zdraví žalobkyně nevznikla protiprávním jednáním jejích zdravotnických pracovníků a zároveň nesouhlasí s výší odškodnění uvedenou v žalobě, která je neúměrně navýšena, kdy odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění není stanoveno odborným pracovníkem a stanovená výše odškodnění není v souladu s platnými právními předpisy.

Vedlejší účastník na straně žalovaného uvedl, že vychází ze skutečností, které jsou mezi stranami nesporné, a to je časový údaj o operaci žalobkyně u Chrudimské nemocnice a.s., okolnost, že tam došlo k neúmyslnému přerušení XXX a poté, že žalobkyně byla operována u Pardubické krajské nemocnice, a.s., kde byl XXX sešit. Podle operačního protokolu byly XXX. Žalobkyně absolvovala dne XXX vyšetření, při kterém byly zjištěny známky XXX. Vedlejší účastník má za to, že postup Chrudimské nemocnice, a.s. i Pardubické krajské nemocnice, a.s. byl lege artis.

V průběhu řízení bylo zjištěno, že společnost Chrudimská nemocnice, a.s. zanikla bez likvidace fúzí sloučením, v rámci které se společnost Orlickoústecká nemocnice, a.s., Svitavská nemocnice, a.s., Chrudimská nemocnice, a.s. a Litomyšlská nemocnice, a.s. sloučily se společností Pardubická krajská nemocnice, a.s., na kterou jako společnost přešlo

jmění shora uvedených zanikajících společností. S přihlédnutím k výše uvedenému rozhodl Okresní soud v Pardubicích usnesením ze dne 8.1.2015 č.j. 106C 162/2011-291, jež nabylo právní moci dne 27.1.2015, tak, že v tomto řízení pokračuje s Nemocnicí Pardubického kraje, a.s.

Po provedeném řízení žalovaný navrhl, aby soud uložil zaplatit žalobkyni bolestné ve výši 24.480,- Kč spolu s úrokem z prodlení, na náhradě ztížení společenského uplatnění částku 397.800,- Kč spolu s úrokem z prodlení s tím, aby ve zbývající výši byla žaloba zamítnuta. Rovněž vedlejší účastník na straně žalovaného navrhl uložit žalovanému k úhradě bolestného částku 24.480,- Kč spolu s úrokem z prodlení a na úhradě ztížení společenského uplatnění částku 397.800,- Kč spolu s úrokem z prodlení s tím, aby ve zbytku byl návrh žalobkyně zamítnut.

Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že dne XXX podstoupila žalobkyně u Chrudimské nemocnice, a.s. chirurgický výkon, kde došlo k XXX, když ještě téhož dne byl proveden operační výkon v Pardubické krajské nemocnici, a.s., kde byl XXX. Dále je nesporné, že dne XXX podstoupila žalobkyně operační výkon v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou. Poté, co Chrudimská nemocnice, a.s. i Pardubická krajská nemocnice, a.s. byly dopisem ze dne 7.11.2011 vyzvány prostřednictvím právního zástupce žalobkyně k náhradě škody, nebylo žalobkyni na odškodnění nic zapláceno. Mezi účastníky byla nesporná výše náhrady za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti žalobkyně i výše náhrady za ztrátu na výdělků při invaliditě, a to celkem v období od 17.6.2008 do 30.10.2011, a to v částce uplatněné žalobkyní v tomto řízení.

Na základě provedeného dokazování soud zjistil následující skutkový stav:

Svěděk XXX uvedl, že s žalobkyní jsou XXX. Jako XXX v minulosti jezdily lyžovat, což nyní žalobkyně nemůže. Také jezdily na kola kolem XXX, ani toto nyní žalobkyně nemůže. Svědek a XXX se s žalobkyní stýkali častěji, poslední dobou se tak často nestýkají, jen na narozeniny a svátky. Svědek nebo jeho manželka si s žalobkyní jednou až dvakrát měsíčně telefonují. Před rokem 2008 žalobkyni ruka bolela, pohybově omezena nebyla. Svědkovi není známo, že by před červnem roku 2008 trpěla žalobkyně psychickými problémy. Psychický stav žalobkyně před plánovanou operací byl běžný. Svědek ví, že žalobkyně se někde XXX. XXX. Co se týká XXX. Zda je žalobkyně schopna se o sebe plnohodnotně postarat, svědek neví, protože když přijede k žalobkyni, jsou tam XXX, které jí pomohou a když přijede žalobkyně na návštěvu ke svědkovi, tak se postará on. Žalobkyně má fyzický problém s rukou, takže si například nedokáže jednou rukou zavázat boty. Dříve se o vše ohledně zahrady a domu starala žalobkyně, nyní se o zahradu stará XXX.

Svědčce XXX uvedla, že žalobkyni zná od XXX a vzájemně se navštěvují zhruba jednou za čtvrt roku, slaví spolu narozeniny. Žalobkyně se vyučila XXX a této profesi se nějaký čas věnovala. Poté se starala XXX, v té době nepracovala. Následně se vrátila ke své profesi, poté však XXX, a tak si udělala rekvalifikaci a byla zaměstnána v XXX v XXX, kde se starala XXX. Svědkyně ví o tom, že žalobkyně chodí XXX. Z vyjádření žalobkyně svědkyně ví, že žalobkyně se sama o sebe nedokáže postarat, XXX. Žalobkyně nemůže tak jako v minulosti pracovat na zahrádce, a to proto, že v ruce nemá cit a také z důvodu bolesti. Žalobkyně si nemůže pořádně zapnout knoflík, nemůže se věnovat takovým pracím, jako např. šití, protože nenavlékne nit do jehly, když myje nádoby, musí být velmi opatrná, aby jí nádoby z ruky nevypadlo. Žalobkyně v minulosti jezdila na kole a s rodinou jezdila na lyže.

Svědék XXX uvedl, že v červnu roku XXX byl v zaměstnaneckém poměru u Chrudimské nemocnice, a.s. Žalobkyně jej kontaktovala v roce XXX, kdy hovořila o útlaku XXX, tehdy byla provedena XXX. V roce XXX žalobkyně opět svědka navštívila s tím, že stejné obtíže má na levé ruce. Svědek udělal klinické vyšetření ruky a objednal ji na operaci. Operace XXX byla prováděna ambulantně. Je standard, že pacient je před operací poučován o případných problémech a komplikacích, v tomto případě žalobkyně u svědka již jednu operaci stejného typu absolvovala a svědek se proto žalobkyně zeptal, zda má nějaké dotazy a připomínky či se chce sama na něco zeptat. Svědek si nevzpomíná, že by žalobkyně měla před operací nějaké připomínky či dotazy, říkala, že s operací pravé ruky byla v Chrudimské nemocnici, a.s. spokojená. Operace XXX včetně přípravy a šití trvá 20-30 minut, vlastní zákrok zhruba 10 minut. V případě operace XXX žalobkyně, když svědek zasouval prst do rány, stále narážel na nějakou překážku. Zpočátku si myslel, že je to zbytek vazy a v této situaci začal operační postup opakovat. Po sondě nasunul pootevřené nůžky, tak, aby horní ostří nůžek procházelo těsně pod kůží a dolní ostří běželo po sondě, nůžky pomalu zasouval dovnitř. V okamžiku, kdy ucítil odpor, stříhl. Když potřeboval odtáhnout XXX a zatáhnul háčkem, vyjel přestřížený XXX. Svědek v této situaci žalobkyni sdělil, že se to musí sešít, a že je třeba jí přemístit na neurochirurgii. Ránu rozšířil, našel druhý konec a konce XXX přiblížil situačním stehem, aby ten, kdo ránu předtím neviděl, oba konce snáze našel. Mezitím kontaktoval nemocnici v Pardubicích a lékaři, se kterým hovořil, řekl, že přestříhl XXX. Svědek uvedl, že operace XXX provádí 20 let. Myslí si, že vedení XXX u žalobkyně standardní nebylo, XXX.

Svědék XXX uvedl, že pracuje jako XXX na neurochirurgickém oddělení Pardubické krajské nemocnice, a.s. od roku XXX. Svědek operoval pacientku, která byla do nemocnice přivezena v odpoledních hodinách. Rána byla rozpuštěna, z nemocnice v Chrudimi byly XXX označeny drobným vláknem. Toto vlákno bylo odstraněno, oba konce XXX byly zarovnané, protože poranění bylo šikmé a XXX byly sešity k sobě. Samotná operace trvala asi třičtvrtě hodiny, pacientka byla v narkóze. Při kontrolách si žalobkyně stěžovala na bolesti XXX, tyto problémy žalobkyně byly léčeny medikamentně. Pokud by byla zjištěna nějaká anatomická anomálie, mělo by se to do operačního protokolu napsat. Svědek si nepamatuje, že by v protokolu či listinách, které měl k dispozici, bylo něco takového uvedeno.

Svědčyně XXX, XXX žalobkyně, uvedla, že předtím, než XXX nastoupila na operaci, která byla plánovaná, stěžovala si na bolest XXX asi půl roku. Zhruba dva roky předtím byla žalobkyně na operaci XXX. V té době pracovala jako XXX. Po operaci v roce XXX se žalobkyně do zaměstnání již nevrátila. Před operací XXX dělala žalobkyně běžné věci v domácnosti, tedy vařila, prala a žehlila. V současné době se žalobkyně sice snaží vařit, ale problémy nastávají například, když má potraviny nakrájet. V tomto se svědkyně snaží žalobkyni vypomáhat nebo jí pomáhá XXX, tedy XXX žalobkyně. Žehlit žalobkyně může, ale problém nastává při skládání prádla, neboť žalobkyně sice může hýbat prsty, ale nemá v nich cit. Sekání trávy či okopávání záhonů může dělat žalobkyně jen s obtížemi, vždy ji musí někdo pomáhat. Oblékání žalobkyně zvládne, ale opět jí musí někdo pomoci, když je zapotřebí oblečení zapnout či něco zavázat. Hygienu provádí žalobkyně jednou rukou, problémem je ale např. vysoušení vlasů. Žalobkyně si nedokáže ostříhat nehty na pravé ruce. V domácnosti žalobkyni pomáhají XXX. XXX pomáhá žalobkyni hodně na zahradě. XXX, v současné době se jedná v podstatě XXX. Tak je tomu zhruba od roku XXX. Důvodem jsou XXX. V minulosti žalobkyně jezdila na běžky a na sjezdovky, od operace XXX žalobkyně nelyžuje. V letním období jezdila žalobkyně s XXX na kole. Svědkyně uvedla, že pokud jde o XXX a pronásleduje ji bolest ruky.

XXX, XXX žalobkyně, uvedl, že XXX pomáhá s vařením, např. s krájením potravin, ale někdy uvaří jídlo celé, v současné době také žehlí, což před rokem XXX nedělal. Žalobkyně se sice oblékne sama, ale sama si na oblečení např. nezapne knoflík nebo si nezaváže tkaničku. Při práci na zahradě dříve svědek pomáhal jen se zaléváním, ale v současné době kromě zalévání zahrady také např. seká dříví, což dříve dělal XXX, ale i žalobkyně. Před operací žalobkyně byl XXX.

Svědek XXX, XXX žalobkyně, uvedl, že XXX. Žalobkyně má XXX. V roce XXX. XXX účastníků vykonává práce kolem domu, seká trávu, připravuje topení, což znamená, že nařeže a naštípe dřevo a odnese ho do kotelny. XXX žalobkyně myje denně nádoby, žehlení prádla zajišťují společně syn žalobkyně a svědek. Od operace v roce XXX žalobkyně nežehlí a nemyje nádoby. Úklid v domácnosti provádí rovněž svědek a XXX žalobkyně, žalobkyně jen setře prach, jiné činnosti se v domácnosti nevěnuje. Do roku XXX vykonávala žalobkyně všechny domácí práce. Žalobkyně vařila, prala, uklízela a žehlila. Žalobkyně je omezena zásadním způsobem, neboť trpí bolestmi a není schopna nic udržet. Ve volném čase přestali jezdit na kole a na lyžích a situace se promítla i do XXX. Svědek měl pocit, XXX. Když šla žalobkyně na operaci, myslela si, že jde k soukromému lékaři XXX, který má pronajatou ordinaci. Teprve později zjistila, že XXX byl zaměstnancem nemocnice v Chrudimi. XXX.

Dopisem ze dne 7.11.2011 doručeným Chrudimské nemocnici, a.s. dne 11.11.2011 a dopisem ze dne 7.11.2011 doručeným Pardubické krajské nemocnici, a.s. dne 11.11.2011 měl soud prokázáno, že před podáním žalobního návrhu vyzvala žalobkyně žalovanou stranu na zaplacení odškodnění v souvislosti se škodou, která jí vznikla na zdraví.

Podle rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne XXX byl žalobkyni s účinností od XXX přiznán částečný invalidní důchod.

Z potvrzení o zaměstnání ze dne 29.9.2009, které vystavila XXX soud zjistil, že žalobkyně byla zaměstnána XXX v době od XXX, když pracovní poměr žalobkyně u výše uvedeného zaměstnavatele byl ukončen na základě dohody o rozvázání pracovního poměru ze dne XXX ze zdravotních důvodů.

Zprávou XXX, Psychiatrické ambulance XXX, měl soud prokázáno, že žalobkyně je v ambulanci léčena od XXX pro rekurentní depresivní poruchu, opakující se depresivní fáze s tím, že trvale užívá antidepressiva. XXX. Skutečnost trvalých bolestí, které se sezónně, v chladu, či při střední námaze, např. domácí práce, zhoršují a vážně narušují spánek, má na rozvoj depresivních fází zásadní vliv. Další skutečnost, která pacientku poškozuje, je neschopnost vykonávat své původní povolání XXX ani povolání, pro které se requalifikovala –XXX. XXX.

Ze znaleckého posudku Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, znaleckého ústavu pro obor zdravotnictví, soud zjistil, že cílem operace XXX je obecně uvolnění XXX z útlaku XXX, nikoliv přerušení XXX. Pokud došlo k přerušení XXX při operaci, lze ji chápat jako vážnou komplikaci, tedy postup nebyl objektivně souladný s tehdejšími poznatky lékařské vědy. Ze stejného důvodu nelze chápat přerušení XXX při operaci XXX jako postup objektivně souladný s tehdejšími procesními standardy. Běžným předoperačním vyšetřením pacienta je EMG, který prokazuje míru útlaku XXX. Žádná zobrazení před operací se běžně neprovádí. Na některých pracovištích mohou provádět magnetickou rezonanci XXX, ale nejde o standardní postup. Kdyby byl XXX v důsledku

anatomických změn nestandardně XXX, operační postup by byl stejný. Tzn. přerušeni XXX, bez toho, že bychom jakkoliv zasahovali do struktury XXX. Jako postup lege artis je dostačující EMG vyšetření před operací. Pacientka byla správně po zjištění přerušeni XXX odeslána k ošetření na specializované neurochirurgické pracoviště. K tomuto ošetření došlo v tentýž den a bylo provedeno suturou čtyřmi stehy na XXX. Tento postup byl objektivně souladný s tehdejšími poznatky lékařské vědy. Ošetření XXX na neurochirurgickém pracovišti nemocnice v Pardubicích bylo postupem objektivně souladným s tehdejšími procesními standardy, tedy došlo k akutnímu ošetření, které skýtá největší naději na pozdější novou XXX, aniž by bylo nutné transplantovat XXX. V takovém případě je postupem lege artis XXX, tak jak bylo provedeno. Dne XXX dle EMG vyšetření sledujeme obraz kompletního přerušeni XXX s náznakem zachovalého XXX, bezzměny proti poslední kontrole, žádné známky XXX. Dne XXX EMG prokazuje mírné zlepšení pro pohyb a cití. Dne XXX EMG vyšetření prokázalo těžkou převážně XXX, změny, pokud nějaké jsou, nevýznamné, XXX již dále neregeneruje. Tedy s uvedeného vyplývá, že došlo k částečnému a funkční nevýraznému prorůstání XXX. Běžným šicím materiálem je mikrostehe s traumatickou jehlou a průměrem vlákna 8/0 nebo 10/0. V případě XXX byl založen adaptační steh o průměru 6/0 a následně byla pacientka odeslána do Pardubické krajské nemocnice, a.s., kde není průměr stehu při operaci uveden. Množství stahů záleží na průměru operovaného XXX s cílem zajistit dostatečné přiblížení obou konců XXX s co nejmenším počtem stehů. Z tohoto pohledu, pokud byla adaptace dostatečná, jevílo by se množství čtyř stehů dostatečné. Z operačního protokolu ze dne XXX na Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie Vysoká nad Jizerou bylo uvedeno, že poslední XXX, tedy na pracovišti Pardubické krajské nemocnice, a.s. byla provedena průměrem minimálně 4/0. Pokud by tomu tak skutečně bylo, jednalo by se o nevhodně volený průměr stehu (příliš velký průměr). Větší průměr XXX může mít za následek vytvoření větší vazivové jizvy, která může bránit prorůstání XXX. K posunutí obou konců sešitého XXX může dojít kdykoliv v průběhu hojení, většinou větším tahem způsobeným nevhodnou pozicí XXX nebo příliš brzkým cvičením XXX. Přesto by mohlo dojít k částečné XXX, tedy k obnovení částečné funkce XXX. Hlavní a podstatnou příčinou poškození zdraví žalobkyně bylo operační přerušeni XXX. Operace v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou byla především revizí předchozí operace a vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že steh nebyl proveden koncem ke konci, ale šikmo tak, že XXX mířil vedle XXX. Dále byl nalezen mohutný XXX. Proto bylo v operaci pokračováno, XXX byl odstraněn a oba konce XXX byly znovu sešity stehem průměrem 8/0. Tato operace dávala šanci k lepší regeneraci XXX a k zabránění vzniku nového XXX, který by byl zdrojem bolesti. Bodové ohodnocení bolestného podle vyhl. č. 440/2001 Sb. činí celkem 236 bodů. Znalecký ústav navrhuje zvýšení bodového ohodnocení podle § 6 odst. 1 písm. a) cit. vyhl. o 50%, tzn. celkem 354 bodů, tj. 42.480,- Kč. Vzhledem k tomu, že vyhláška č. 440/2000 Sb. byla v inkriminované době, co se týče ohodnocení bodu, hrubě podhodnocena, doporučuje znalecký ústav využití § 7 odst. 3 cit. vyhlášky. Zákrok lze hodnotit jako výjimečně bolestivý, léčba měla zvláště bolestivý či komplikovaný průběh. Před operací XXX dne XXX pro XXX netrpěla žalobkyně závažnými psychickými problémy. Její psychické problémy jsou v příčinné souvislosti s handicapem vzniklým po operaci, ze které má trvalé následky. V případě, že byla dobře zajištěna substituce chybne funkce XXX, nemělo by toto onemocnění mít podstatný vliv na její psychické problémy. V současné době trpí žalobkyně depresivní poruchou, při které dominuje XXX, což je v přímé souvislosti s postižením vzniklým dne XXX při operačním zákroku, během kterého došlo k přetěti XXX. Disharmonie v rodině je důsledkem jejího současného psychického stavu. Na stresové situace reaguje citlivěji a v důsledku prožívaného stresu dochází sekundárně k opětovnému zhoršení psychických potíží. Psychické potíže snižují celkovou frustrační toleranci k zátěžím, což se projevuje následným zvýrazněním stresu.

Pokud by žalobkyně nepodstoupila žádný operační zákrok XXX na XXX, je nejvýše pravděpodobné, že by psychický stav nebyl tak vážný, jak bylo zjištěno při vyšetření dne XXX. Bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění dle vyhl. č. 440/2001 Sb. činí 2210 bodů. Znalecký ústav navrhuje zvýšení podle § 6 odst. 1 písm. c) cit. vyhlášky o 50%, tzn. celkem 3315 bodů, což představuje částku 397.800,- Kč.

K námitkám a dotazům účastníků zpracovatel znaleckého posudku XXX uvedl, že jaké bylo použito vlákno při operaci Pardubickou krajskou nemocnicí, a.s. vyplývá z revizní operace, která byla provedena v roce XXX. Znalecký ústav navýšil bolestné o 50% z toho důvodu, že se jednalo o náročný způsob léčení. V daném případě došlo k opakovaným operacím pacientky, tj. druhé a třetí operaci. Navíc jde o specifické poranění XXX, který je schopen jen částečné regenerace, narozdíl od jiných tkání, ale pouze v omezené míře. S tím pak souvisí to, že po přerušení se na XXX objeví tzv. XXX, který je zdrojem bolesti. Tato bolest je trvalá, což byl i případ žalobkyně. Ke ztížení společenského uplatnění uvedl, že u pacientky se jednalo o zvlášť těžké následky, a to proto, že pacientka byla invalidizována v produktivním věku a je vyřazena z aktivního života ve věku 52 let. Ruku nemůže používat, má deprese, došlo k XXX. Navýšení o 50% je považováno za naprosté minimum. Zvýšení ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. doporučil zpracovatel znaleckého posudku stejně jako u bolestného. Pokud jde o poranění XXX, mělo by být bodové ohodnocení bolestného ohodnoceno 100 body a rovněž by mělo dojít k navýšení bodového ohodnocení o 50%. Zpracovatel znaleckého posudku dále uvedl, že pokud jde o důsledky použití nevhodného průměru šicího materiálu při sešití XXX, záleží na tom, jaký přesně průměr použitého stehu byl a jaký byl k sešití použit materiál. Dále záleží na průměru XXX a zda je sešíván pouze XXX. Pokud se použije silnější průměr stehu při šití XXX, není to zásadní problém, narozdíl od použití širšího stehu při šití XXX. Při šití XXX za XXX nemá použití materiálu 4/0 u XXX zásadní význam. Kolem každého stehu se tvoří jizvy, buď větší nebo menší. I kdyby byl XXX správně sešitý, tj. end to end, může následně dojít k jeho posunu příliš brzkým pohybovým zatížením XXX. XXX byl u pacientky po poslední operaci i před ní.

K námitkám a dotazům účastníků zpracovatelka znaleckého posudku MUDr. Anežka Ticháčková uvedla, že žalobkyni vyšetřovala dne XXX a prošly celé období od operace a dalších zákroků. Je patrné, že došlo k výraznému ovlivnění emočního prožívání a struktury osobnosti. To je zapříčiněno přetrvávajícími bolestmi, které jsou prakticky po 24 hodin, které znemožňují poškozené kvalitní spánek a ovlivňují ji ve všech denních aktivitách. V ruce nic neudrží, XXX. Všechno jí dlouho trvá, v XXX nemá cit. Je úzkostná, depresivní, objevují se projevy XXX, které souvisí se změněným emočním prožíváním. Je unavená, sama sebe nepoznává, změnila se. Vzhledem k výše uvedenému navýšil znalecký ústav bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění podle § 6 odst. 1 vyhl. č. 440/2001 Sb. o 50% a doporučil využití § 7 cit. vyhlášky mj. vzhledem k tomu, že posuzovaná je ročník XXX, tzn. je ve věku, kdy si mohla užívat radosti z vnoučat a věnovat se jim, stejně jako všem jejím dřívějším zálibám. Její zdravotní a psychické potíže se podepsaly i XXX. Zpracovatelka znaleckého posudku doplnila doporučení zvýšení bodového ohodnocení ztížení společenského uplatnění podle § 7 vyhl. č. 440/2001 Sb. Vyšetřením žalobkyně nebyla zjištěna žádná událost, která by se podepsala na její psychice. Všechny projevy XXX souvisí s prožívanými psychickými potížemi vzniklými po zákroku a jsou modifikovány zejména bolestmi a ztrátou XXX. Při hledání dalších možností, které by měly vliv na její psychický stav, se vyšetřovaná zmínila o XXX, ale k dané události se nevrací, vychází z toho, že vždy se člověk musí s nějakými věcmi smířovat, proto se možná více upřela na svá vnoučata. Tato událost neměla podstatný vliv na psychické a somatické potíže žalobkyně. XXX. Lze

konstatovat, že žalobkyně trpí vážnou XXX. Tato ovlivňuje její sociální aktivity a má negativní dopad na soukromý a rodinný život. Lze rovněž konstatovat, že zdravotní stav žalobkyně je typickým příkladem vážné XXX. Jedná se mj. o XXX. Je přítomna i deprese a poruchy spánku. Deprese je také vážná porucha. Vzhledem k tomu, že se u žalobkyně projevuje ztráta schopnosti XXX.

Soud neprovedl důkaz spisem Okresního soudu v Chrudimi sp. zn. 3C 30/2011 k prokázání tvrzení žalobkyně, že žalovaný odmítl žalobkyni vydat zdravotní dokumentaci a tvrdil, že tuto má k dispozici doktor XXX, když až v reakci na podání žaloby proti doktoru XXX byla dokumentace vydána, neboť uvedené tvrzení vyplývají z žalobkyní předložených listin nebylo mezi účastníky sporné.

S odkazem na ust. § 3028 odst. 3 a § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. posuzoval soud věc podle zákona č. 40/1964 Sb. ve znění platném do 31.12.2013 (dále jen obč. zák.) a zákona č. 440/2001 Sb. ve znění platném do 31.12.2013.

Podle § 420 odst. 1 obč. zák. odpovídá každý za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

Podle § 442 odst. 1 obč. zák. se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk).

Podle § 444 odst. 1 obč. zák. se při škodě na zdraví jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení společenského uplatnění. Právo na ZSU je ve smyslu ust. § 579 odst. 2 obč. zák. vázáno jen na osobu poškozeného. Jde o náhradu osobní, nemajetkové újmy a poskytnuté peněžité plnění je plněním povahy satisfakční, kterým se poškozenému poskytují peněžní prostředky, jež mu umožňují, aby dosáhl jiným způsobem vyvážení a zmírnění ztížení společenského uplatnění.

Podle § 445 obč. zák. se ztráta na výděлку, k níž došlo při škodě na zdraví, hradí peněžitým důchodem; přitom se vychází z průměrného výděлку poškozeného, kterého před poškozením dosahoval.

Podle § 446 obč. zák. činí náhrada za ztrátu na výděлку po dobu pracovní neschopnosti poškozeného rozdíl mezi jeho průměrným výdělkem před poškozením a nemocenským.

Podle § 447 odst. 1 obč. zák. činí náhrada za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě rozdíl mezi průměrným výdělkem před poškozením a výdělkem dosahovaným po poškození s připočtením případného invalidního důchodu.

Ze zjištěného skutkového stavu a za použití zákonných ustanovení shora citovaných dospěl soud k závěru, že návrh žalobkyně na náhradu škody na zdraví je důvodný. V řízení bylo prokázáno, že v souzené věci byly splněny předpoklady odpovědnosti žalovaného za škodu vzniklou žalobkyni ve smyslu shora citovaných ustanovení občanského zákoníku. Dne XXX došlo při operaci XXX žalobkyně k přerušení XXX, což nelze chápat jako postup objektivně souladný s tehdejšími poznatky lékařské vědy. Následné ošetření XXX na pracovišti Pardubické krajské nemocnice, a.s., které bylo provedeno ještě též den, bylo provedeno postupem objektivně souladným s tehdejšími poznatky lékařské vědy. Ze znaleckého posudku zpracovaného znaleckým ústavem Lékařskou fakultou Univerzity

Palackého v Olomouci vyplývá, že hlavní a podstatnou příčinou poškození zdraví žalobkyně bylo operační přerušení XXX. Z kontrolních EMG vyšetření pak vyplývá, že došlo k částečnému a funkčně nevýraznému XXX, přesto se žalobkyně dne XXX podrobila operačnímu výkonu v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou. Tato operace byla především revizí předchozí operace, a to vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že XXX tak, že XXX mířil vedle XXX. Dále byl nalezen mohutný XXX, a proto bylo v operaci pokračováno, XXX byl odstraněn a oba konce XXX byly znovu sešity stehem průměrem 8/0. Ze závěru znaleckého dokazování dále vyplývá, že žalobkyně před operací dne XXX závažnými psychickými problémy netrpěla. Při svém rozhodování o návrhu žalobkyně na náhradu škody vycházel soud zejména z obsahu výpovědí svědků a dále ze znaleckého posudku, který vypracovala Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, a to včetně vyjádření zpracovatelů tohoto posudku Doc. MUDr. Lumíra Hrabálka, Ph.D. a MUDr. Anežky Ticháčkové. Na základě uvedených důkazů pak soud uzavřel, že nárok žalobkyně na náhradu škody na zdraví je co do základu oprávněný a důvodný.

Vedlejší účastník na straně žalovaného vznesl námitku promlčení, a to ohledně bolestného a dále ohledně náhrady na ztrátě na výdělku po dobu pracovní neschopnosti i při invaliditě s tím, že má za to, že tento nárok se promlčuje jako celek. Podle § 106 odst. 1 obč. zák. se právo na náhradu škody se promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Poškozený se dozví o tom, kdo za škodu odpovídá v okamžiku, kdy prokazatelně získal informace o okolnostech vzniku škody, které mu napomohou učinit si dostatečně pravděpodobný úsudek o tom, který subjekt za škodu odpovídá. Subjektivní promlčecí lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody činí dva roky a počíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozví o tom, že škoda vznikla a o tom, kdo za ni odpovídá. Přitom oba uvedené předpoklady musí být splněny kumulativně. O škodě se poškozený dozví tehdy, když zjistí skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik škody a orientačně (přibližně) její rozsah. O tom, kdo za škodu odpovídá, se poškozený dozví tehdy, když zjistí skutkové okolnosti rozhodné pro vymezení odpovědného subjektu. Přitom je třeba vycházet z prokázané vědomosti poškozeného.

V souzené věci má soud za to, že běh subjektivní promlčecí lhůty (u náhrady škody na zdraví se objektivní lhůta neuplatní) je možno počítat nejdříve ode dne, kdy byla provedena operace v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou, kdy bylo zjištěno, že při předchozí operaci byl XXX, když uvedenému předcházelo operační přerušení XXX. Teprve v měsících XXX pak žalobkyně nabyla vědomost o tom, kdo za škodu, která jí vznikla a vzniká, odpovídá, neboť teprve tehdy žalobkyně zjistila (v souvislosti s řízením vedeným u Okresního soudu v Chrudími pod sp. zn. 3C 30/2011) okolnosti rozhodné pro vymezení odpovědného subjektu. Jestliže žalobkyně své nároky u soudu uplatnila žalobou, která byla soudu doručena dne 29.11.2011, a protože v řízení bylo prokázáno, že skutkové okolnosti, které byly způsobily učinit závěr o možném vzniku škody a možné odpovědnosti škůdce (když oba předpoklady musí být splněny současně), získala žalobkyně až v první polovině roku 2011, pak je možno učinit závěr, že žalobkyně uplatnila všechny své nároky včas a že žádný z těchto nároků není promlčen.

Podmínky pro poskytování bolestného a ztížení společenského uplatnění a výše náhrady bolestného a ztížení společenského uplatnění jsou upraveny vyhláškou č. 440/2001 Sb.

Podle § 2 odst. 1 vyhl. č. 440/2001 Sb. se odškodnění bolesti určuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 1 a 3 této vyhlášky, a to za bolest

způsobenou škodou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků; za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání způsobené škodou na zdraví osobě, která tuto škodu utrpěla, (dále jen "poškozený"). Bodové ohodnocení škody na zdraví se vymezuje v lékařském posudku.

Podmínkou přiznání bolestného je, aby bolesti nastaly buď při poranění či při jeho léčení nebo při odstraňování následků, a to i v případě, že bolesti se projeví v časovém rozmezí mezi jednotlivými léčebnými opatřeními. Odškodnění náleží poškozenému i za bolesti způsobené rehabilitační péčí. Dále se bolestné přiznává v případě, došlo-li po skončení léčení k operaci, která má svou příčinu v původním zranění. Pro určení výše bolestného soudem je základem lékařské posouzení. Odškodnění se hodnotí podle sazebníku za jednotlivé bolesti, které byly způsobeny jak vlastní škodou na zdraví, tak i jejím léčením a odstraňováním následků poškození zdraví.

Podle § 4 odst. 2 vyhl. č. 440/2001 Sb. bodové ohodnocení bolesti lze provést až v době stabilizace bolesti.

Podle § 8 odst. 2 písm. a) vyhl. č. 440/2001 Sb. se lékařský posudek vydává u bolesti, jakmile je možno zdravotní stav poškozeného považovat za ustálený.

Podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 440/2001 Sb. pokud škoda na zdraví vyžadovala náročný způsob léčení, zvýší se bodové ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 1 a 3 této vyhlášky nejvýše o 50 % celkové částky bodového ohodnocení; náročným způsobem léčení se rozumí zejména infekce rány prodlužující dobu léčení.

Podle § 7 odst. 1 vyhl. č. 440/2001 Sb. se výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle odst. 2 cit. ust. hodnota 1 bodu činí 120 Kč. Podle odst. 3 cit. ust. ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

Při určení výše náhrady škody z titulu bolestného vycházel soud ze závěrů znaleckého posudku Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Znalecký ústav ohodnotil bolestné na 236 bodů, když současně navrhl zvýšení bodového ohodnocení podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 440/2001 Sb. o 50% na 354 bodů. V rámci svého vyjádření před soudem zpracovatel znaleckého posudku uvedl, že u položky S 661 přichází v úvahu hodnocení 100 bodů (místo původně uvedených 40 bodů). Celkové hodnocení bolestného tedy představuje 296 bodů, to vše povýšeno o 50%, celkem 444 bodů. Základnímu bodovému ohodnocení bolestného ve výši 296 bodů odpovídá při hodnotě jednoho bodu ve výši 120,- Kč částka 35.520,- Kč. Žalobkyně požadovala zvýšení odškodnění bolestného a soud v provedeném řízení dospěl k závěru, že poskytnutí 20tinásobku znalcem zjištěného základního bodového ohodnocení odpovídá okolnostem daného případu. Soud měl prokázáno, že v době od XXX až do operace ve Vysoké nad Jizerou v lednu roku 2010 byla žalobkyně výrazně omezena v běžném způsobu života. Ze závěru znaleckého dokazování, ale i z výslechu svědků, měl soud prokázáno, že po dobu více jak jednoho a půl roku trpěla žalobkyně přetrvávajícími bolestmi, které jí znemožňovaly spánek a ovlivňovaly jí ve všech denních aktivitách. Těžkosti a útrapy spojené s bolestí trvaly dlouhou dobu, a i proto žalobkyně podstoupila dne XXX operační výkon v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie, byť kontrolní EMG vyšetření nasvědčovala, že dochází k XXX. Ustanovení § 7 vyhl. č. 440/2001 Sb. se vztahuje nejen na ztížení společenského uplatnění, ale i na

odškodnění bolesti, a proto soud odškodnění bolestného zvýšil. Mimořádné zvýšení náhrady podle § 7 odst. 3 cit. vyhlášky se odvíjí od základní výměry odškodnění určené podle ust. § 3 odst. 1 shora uvedené vyhlášky, tedy od bodového ohodnocení škody na zdraví dle přílohy této vyhlášky. Jestliže základní výše bodového ohodnocení bolestného představuje částku 35.520,- Kč, pak přiměřená hodnota, která odpovídá projednávanému případu, jež je hodný mimořádného zřetele, je částka odpovídající 20tinásobku základního ohodnocení dle posudku znaleckého ústavu. Na bolestném tak žalobkyni bylo přiznáno a žalovanému bylo uloženo zaplatit žalobkyni částku 710.400,- Kč.

Podle § 3 odst. 1 vyhl. č. 440/2001 Sb. se odškodnění ztížení společenského uplatnění určuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 2 a 4 této vyhlášky, a to za následky škody na zdraví, které jsou trvalého rázu a mají prokazatelně nepříznivý vliv na uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, zejména na uspokojování jeho životních a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, a to s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví (dále jen "následky"). Odškodnění za ztížení společenského uplatnění musí být přiměřené povaze následků a jejich předpokládanému vývoji, a to v rozsahu, v jakém jsou omezeny možnosti poškozeného uplatnit se v životě a ve společnosti. Podle odst. 2 cit. ust. se bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění vymezuje v lékařském posudku.

Podle § 5 odst. 1 vyhl. č. 440/2001 Sb. se při určování bodového ohodnocení ztížení společenského uplatnění hodnotí závažnost škody na zdraví, její předpokládaný vývoj a průběh léčení.

Podle § 8 odst. 2 písm. b) vyhl. č. 440/2001 Sb. se lékařský posudek vydává u ztížení společenského uplatnění zpravidla až po jednom roce poté, kdy došlo ke škodě na zdraví. Nový lékařský posudek lze vydat v případě výrazného zhoršení následků. Tento posudek nahradí dosavadní lékařský posudek.

Podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 440/2001 Sb. pokud škoda na zdraví vedla ke zvlášť těžkým následkům, zvýší se bodové ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 2 a 4 této vyhlášky nejvýše o 50 % celkové částky bodového ohodnocení; zvlášť těžkými následky škody na zdraví se rozumí takové následky, které podstatně omezují nebo významně mění uplatnění v životě anebo znemožňují další uplatnění v životě, a to s ohledem na věk poškozeného i jeho předpokládané uplatnění v životě.

Ztížení společenského uplatnění vzniká v době, v níž je možné zdravotní stav poškozeného považovat za ustálený a v níž je tedy možné posoudit, jaký má změněný (zhoršený) zdravotní stav poškozeného nepříznivé důsledky pro životní úkony poškozeného, pro uspokojování jeho životních potřeb a přistoupit k jeho bodovému ohodnocení. I v případě ztížení společenského uplatnění vycházel soud při určení výše odškodnění ze závěru posudku znaleckého ústavu Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, v němž se znalec vyjádřil k určení výše základního bodového ohodnocení, ale i z vyjádření zpracovatelů posudku, ve kterém navrhli 50% navýšení. Znalecký ústav určil základní bodové ohodnocení ve výši 2210 bodů, čemuž odpovídá při hodnotě bodu 120,- Kč částka 265.200,- Kč. Žalobkyně požadovala navýšení bodového ohodnocení ztížení společenského uplatnění na čtyřnásobek a soud po provedeném dokazování uzavřel, že poskytnutí čtyřnásobku znalcem zjištěného základního bodového ohodnocení odpovídá okolnostem projednávaného případu. Soud v průběhu řízení zjistil, že u žalobkyně došlo k takovému poškození na zdraví, že je

odůvodněn zvýšený nárok žalobkyně na přiznání uplatněného odškodnění ztížení společenského uplatnění ve smyslu § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. Žalobkyně utrpěla poškození zdraví ve věku 52 let a následky tohoto poškození se projevují ve všech oblastech jejího života. Žalobkyně je invalidní a její situace je navíc zhoršována špatným psychickým stavem. Místo dřívějšího aktivního života a uplatnění v oblasti společenské, pracovní i rodinné, přineslo poškození zdraví žalobkyni značná omezení a závislost na třetích osobách. V době před operací vedla žalobkyně běžný společenský, rodinný, pracovní a sportovní život. V důsledku operace ze dne XXX je vyloučena z pracovního života, ale i z rodinného, společenského a sportovního, neboť podstatnou část činností, které žalobkyně předtím vykonávala, nyní buď provádět vůbec nemůže nebo některé činnosti je schopna vykonávat jen s velkými obtížemi či s vynaložením zvýšeného úsilí. I když se žalobkyně před operací nevěnovala sportovní činnosti na profesionální úrovni, je třeba zohlednit, že tato její dosavadní zájmová činnost je prakticky ztracena a že i další zájmové činnosti vztahující se k rodinnému životu žalobkyně jsou značně omezeny. Okolnost, že žalobkyně zvládá zapojení do běžného života jen se zvýšeným úsilím, byla náležitě vzata v úvahu při posouzení přiměřenosti zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění, neboť výraznější zvýšení, než jaké bylo uplatněno, je nutno vyhradit případům, kdy poškození ani při vynaložení veškerého úsilí nejsou běžných životních úkonů schopni.

Odškodnění za ztížení společenského uplatnění v částce odpovídající základnímu počtu bodů, popř. zvýšené dle § 6 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 440/2001 Sb. nemůže v žádném případě nahradit prokazatelně nepříznivé důsledky pro životní úkony žalobkyně, pro uspokojování jejich životních a společenských potřeb. Z provedeného dokazování lze uzavřít, že omezení žalobkyně jako poškozené nelze vyjádřit jen základním odškodněním či zvýšením dle § 6 odst. 1 písm. c) cit. vyhl. V daném případě došlo jednoznačně k propadu životní kvality a k vyřazení z pracovního uplatnění. Nejedná se jen o zdravotní problémy fyzického rázu, ale také o narušení psychiky, která žalobkyni těžce limituje v jejím rodinném a společenském životě. Vzhledem k tomu, že částka odpovídající základnímu počtu bodů nemůže pokrýt následky poškození zdraví, které žalobkyně utrpěla a s ohledem na zvlášť výjimečný případ vhodný mimořádného zřetele, rozhodl soud ve smyslu § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. a odškodnění zvýšil na čtyřnásobek základního bodového ohodnocení. Jen tak je totiž možno vykompenzovat prokazatelně nepříznivé důsledky úrazu pro životní úkony žalobkyně a pro uspokojování a plnění jejich životních a společenských potřeb a nahradit vyřazení žalobkyně ze společenského života. Zvýšení ztížení společenského uplatnění spolu se základní částkou představuje dostatečnou kompenzaci zdravotního postižení žalobkyně na dobu jejího dalšího života. Jestliže základnímu počtu bodů ztížení společenského uplatnění odpovídá částka 265.200,- Kč, pak odškodnění ztížení společenského uplatnění zvýšené na čtyřnásobek představuje částku 1.060.800,- Kč.

Žalobkyně se dále domáhala a předmětem řízení učinila zaplacení náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od XXX do XXX ve výši 83.520,- Kč a náhradu za ztrátu na výdělku při invaliditě za dobu od XXX do XXX ve výši 233.860,- Kč, když později v řízení upřesnila, že opomněla zohlednit příjem v měsících září a říjnu XXX v celkové výši 21.066,- Kč. Žalovaný ani vedlejší účastník na straně žalovaného výpočet těchto náhrad provedených žalobkyní nespороvali, a proto soud, aniž by prováděl k uvedeným náhradám další dokazování, návrhu žalobkyně na zaplacení částek 83.520,- Kč a 212.794,- Kč vyhověl, když tak jak je uvedeno v odůvodnění rozhodnutí shora, co do základu byl nárok žalobkyně na zaplacení těchto náhrad shledán důvodným.

Soud na základě všech výše uvedených důkazů a za použití citovaných zákonných ustanovení uložil žalovanému, aby žalobkyni zaplatil částku 2.067.514,- Kč. Soud přitom vycházel z toho, že žalobkyni náleží bolestné ve výši 710.400,- Kč a odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 1.060.800,- Kč. Dále soud žalobkyni přiznal náhradu za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a při invaliditě v období od XXX do XXX v částkách 83.520,- Kč a 212.794,- Kč. Protože před podáním žalobního návrhu ani v průběhu řízení nebylo žalobkyni žalovaným či vedlejším účastníkem na straně žalovaného na náhradu škody nic plněno, bylo žalovanému uloženo, aby žalobkyni na náhradu škody na zdraví zaplatil celkem částku 2.067.514,- Kč. Z částky představující bodové ohodnocení bolestného zvýšené podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 440/2001 Sb. (53.280,- Kč) a bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění zvýšené podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 440/2001 Sb. (397.800,- Kč) a dále náhradu za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a při invaliditě, tedy z částky 747.394,- Kč bylo žalovanému uloženo, aby žalobkyni zaplatil i úrok z prodlení, a to počínaje dnem následujícím po dni, kdy žalovanému byla doručena výzva k zaplacení náhrady škody ze dne 7.11.2011 (§ 517 odst. 1 a 2 obč. zák., vl. nař. 142/1994 Sb.). Vyhláška č. 440/2001 Sb. nemá ustanovení o maximalizaci náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění, když absence maximální výše plnění odškodnění podle vyhl. č. 440/2001 Sb. odůvodňuje oprávněnost nároku žalobkyně na zaplacení úroků z prodlení až poté, co se žalovaný doručením výzvy k plnění ocitl v prodlení. Pokud se žalobkyně v řízení domáhala zaplacení dalších 1.327.866,- Kč spolu s úrokem z prodlení z částky 57.060,- Kč, tak jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, pak v této části byl její návrh jako nedůvodný zamítnut.

Rozhodnutí soudu o nákladech řízení je odůvodněno ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. Žalobkyni bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení v celkové částce 413.946,- Kč. Žalobkyni byla podle § 7 bod 6 vyhl. č. 177/96 Sb. přiznána odměna za 14 a půl úkonu po 21.900,- Kč ze základu 3.395.380,- Kč (převzetí věci, sepsání žalobního návrhu, účast při jednání dne 28.5.2013, účast při výslechu před dožádaným soudem – Okresním soudem v Náchodě dne 4.7.2013, účast při výslechu svědkyně mimo jednání dne 15.7.2013, účast při jednání dne 2.9.2013 přesahující dvě hodiny, podání ve věci ze dne 31.10.2013, účast při jednání dne 11.11.2013, účast při jednání dne 3.2.2014, vyjádření ke znaleckému posudku ze dne 14.8.2014, účast při výslechu před dožádaným soudem – Okresním soudem v Olomouci dne 1.10.2014, účast při jednání dne 31.8.2015 přesahující dvě hodiny a účast při vyhlášení rozhodnutí dne 8.9.2015), a to podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 11 odst. 2 písm. f) vyhl. č. 177/96 Sb. Na nákladech řízení byl dále přiznán 15x režijní paušál po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb. ve znění vyhl. č. 276/2006 Sb. Podle § 14 odst. 1 písm. a) a § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb., v platném znění byla přiznána náhrada za promeškaný čas, a to 800,- Kč za 8 půlhodin v souvislosti se sedmi jednáními u Okresního soudu v Pardubicích, 1.000,- Kč za 10 půlhodin v souvislosti s účastí u dožádaného soudu v Náchodě a 1.200,- Kč za 12 půlhodin v souvislosti s účastí u dožádaného soudu v Olomouci. Náhrada za promeškaný čas představuje celkem částku 7.800,- Kč. Podle § 13 odst. 1 vyhl. č. 177/96 Sb., v platném znění byla dále přiznána náhrada cestovních výdajů právního zástupce žalobce, a to v celkové výši 12.254,- Kč. K cestám k procesnímu soudu i k cestám k dožádaným soudům byl použit osobní automobil XXX. Cestovní výdaje k jednáním ve dnech 28.5., 15.7., 2.9. a 11.11.2013, kdy bylo pokaždé ujeté 190 km, představují částku 4.324,- Kč. Cestovní výdaje k jednání dne 3.2.2014 činí částku 1.094,- Kč a cestovní výdaje k jednáním ve dnech 31.8. a 8.9.2015 činí částku 2.192,- Kč. Při cestě k Okresnímu soudu v Náchodě bylo ujeté 310 km a cestovní výdaje činí částku 1.764,- Kč, při cestě k Okresnímu soudu v Olomouci bylo ujeté 500 km a cestovní výdaje představují částku 2.880,- Kč. Odměnu advokáta a hotové výdaje v celkové částce 342.104,- Kč bylo třeba podle § 137 odst. 3 o.s.ř. povýšit o 21% DPH.

Celková výše nákladů řízení představuje částku 413.946,- Kč. Žalobkyni nebyla přiznána odměna za podání ze dne 14.2.2014 obsahující návrh otázek, které by měly být položeny zpracovateli znaleckého posudku, neboť žalobkyně se již při jednání dne 2.9.2013 zavázala ke specifikaci dotazů na znalce, a to ve lhůtě 10ti dnů, neučinila tak ani přesto, že ve dnech 11.11.2013 a 3.2.2014 se uskutečnila u procesního soudu další jednání, při kterých tuto specifikaci mohla soudu předložit. Žalobkyni nebyla rovněž přiznána náhrada za vypracování znaleckého posudku XXX, neboť tento posudek byl vypracován až dne 7.2.2014, když žalobkyně svůj návrh u soudu podala již v listopadu roku 2011. Pokud v průběhu řízení nechala žalobkyně vypracovat znalecký posudek, jednalo se o náklad, který vynaložila neúčelně.

Ohledně nákladů řízení mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem na straně žalovaného bylo rozhodnuto tak, že tito vůči sobě nemají právo na náhradu nákladů řízení, a to vzhledem k tomu, že náklady řízení vzniklé žalobkyni je povinen zaplatit žalovaný a vedlejším účastníkovi na straně žalovaného nemohly být náklady řízení přiznány, neboť žalovaná strana nebyla v řízení úspěšná.

Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. je žalovaný povinen zaplatit náhradu nákladů řízení, které byly zálohovány státem. Za vypracování znaleckého posudku bylo znaleckému ústavu Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci přiznáno a vyplaceno 23.958,- Kč a za účast při výsledku zpracovatele znaleckého posudku bylo znaleckému ústavu přiznáno a vyplaceno znalečné ve výši 1.270,50 Kč. Celkem bylo v souvislosti se znaleckým dokazováním přiznáno a vyplaceno znalečné ve výši 25.228,50 Kč. Vzhledem k tomu, že na zálohách bylo zapláceno 20.000,- Kč, zbývá ještě k úhradě částka 5.228,50 Kč. Tuto částku bylo uloženo zaplatit v řízení neúspěšnému žalovanému.

Podle § 11 odst. 2 písm. d) zák. č. 549/91 Sb. v platném znění byla žalobkyně osvobozena od soudního poplatku. Vzhledem k výsledku řízení bylo uloženo zaplatit soudní poplatek podle § 2 odst. 3 cit. zák. žalovanému. Výše soudního poplatku byla určena podle pol. 1 písm. b) Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou k zák. č. 549/91 Sb. Soudní poplatek představuje 5% z přiznané částky a činí částku 103.380,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání písemně ve dvojnásobném vyhotovení ke Krajskému soudu v Hradci Králové prostřednictvím podepsaného soudu a to do 15-ti dnů ode dne doručení.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Pardubicích dne 8. září 2015

JUDr. Renata Polanská
předsedkyně senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miloše Zdražila a soudců JUDr. Aleny Pokorné a JUDr. Víta Pejška ve věci žalobkyně **XXX**, narozené XXX, bytem XXX, zastoupené JUDr. Viktorem Pakem, advokátem se sídlem v Praze 2, Francouzská 28, proti žalované **Nemocnici Pardubického kraje, a.s.**, se sídlem v Pardubicích, Kyjevská 44, IČ 27520536, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované **ČSOB Pojišťovny, a.s.**, člena holdingu ČSOB, se sídlem v Pardubicích, Masarykovo nám. 1458, IČ 45534306, o náhradu škody na zdraví, k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 8. září 2015, č.j. 106C 162/2011- 328, **t a k t o** :

- I. Rozsudek okresního soudu se ve výroku II., kromě odvoláním nenapadené části ohledně částky 422.280 Kč se 7,75 % úrokem z prodlení ročně z částky 422.280 Kč od 13.11.2011 do zaplacení,

a/ p o t v r z u j e v části, v níž bylo uloženo žalovanému zaplatit žalobkyni částku 1.294.774 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 325.114 Kč od 13.11.2011 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku,

b/ m ě n í tak, že pokud bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni částku 350.460 Kč, žaloba se v této části zamítá.

- II. Výroky I. a III. rozsudku okresního soudu nejsou odvoláním žalovaného dotčeny.
- III. Ve výroku VII. se rozsudek okresního soudu mění tak, že žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek z žaloby ve výši 85.853 Kč.
- IV. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni nahradit žalobkyni náklady řízení před okresním soudem 336.669 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobkyně JUDr. Viktora Paka.
- V. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni nahradit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích náklady státu před okresním soudem ve výši 5.228,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- VI. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni nahradit žalobkyni náklady odvolacího řízení 46.411 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobkyně JUDr. Viktora Paka.

O d ů v o d n ě n í

Okresní soud shora označeným rozsudkem zastavil řízení o zaplacení úroku z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 21.066 Kč od 13.11.2011 do zaplacení (výrok I.), žalované uložil zaplatit žalobkyni částku 2.067.514,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 747.394 Kč od 13.11.2011 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), zamítl návrh, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni částku 1.327.866 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% p.a. z částky 57.060 Kč od 13.11.2011 do zaplacení (výrok III.), žalované uložil nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 413.946 Kč k rukám jejího právního zástupce do

tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.), žalobkyni a vedlejšímu účastníkovi na straně žalované nepřiznal vůči sobě právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.), žalované dále uložil povinnost zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích náhradu nákladů řízení ve výši 5.228,50 Kč (výrok VI.) a soudní poplatek z návrhu na zahájení řízení ve výši 103.380 Kč (výrok VII.), vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že okresní soud rozhodoval o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala vůči žalovaným 1. Chrudimské nemocnici a.s. a 2. Pardubické krajské nemocnici a.s. odškodnění v souvislosti se škodou na zdraví ve výši 3.395.380 Kč. Žalobkyně tvrdila, že dne XXX podstoupila na chirurgické ambulanci Chrudimské nemocnice, a.s. chirurgický výkon, XXX, při němž byl XXX přerušen. Přerušný XXX byl sešit týž den na neurochirurgickém oddělení Pardubické krajské nemocnice, a.s. Žalobkyně poté absolvovala dlouhodobou rehabilitaci na rehabilitačním oddělení se zanedbatelným efektem. Následně podstoupila dne XXX další operační výkon v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou. Při tomto výkonu bylo zjištěno, že předchozí sešití XXX bylo provedeno nevhodným, příliš silným šicím materiálem, navíc nebyly XXX sešity k sobě, ale tak, že XXX mířil vedle XXX. Po operaci opět následovala několikaměsíční rehabilitace na rehabilitačním oddělení. Žalobkyně tvrdila, že v důsledku opoziční operace a následné rehabilitace u ní došlo k určitému zlepšení pohyblivosti palce, i přesto však přetrvává porucha hybnosti i XXX. Žalobkyně čelí neustálým potížím i při zcela běžných každodenních aktivitách, XXX, např. zapínání knoflíků, zapínání zipu, vázání tkaniček, otevírání igelitového sáčku, stříhání nehtů, žehlení prádla, nebo XXX, např. otevírání lahví, manipulace s hrnci nebo věšení záclon. Obrovským utrpením jsou pak pro žalobkyni trvalé bolesti XXX, jež se ještě zesilují v chladu nebo studené vodě a jež jsou i příčinou její nespavosti. Poškození zdraví, trvalé bolesti, nespavost a neschopnost nalézt v důsledku zdravotního handicapu práci navíc u žalobkyně, vždy manuálně pracující, vedou k periodickým projevům depresivní poruchy.

Žalobkyně z titulu náhrady škody na zdraví požadovala bolestné ve výši 1.306.800 Kč a ztížení společenského uplatnění ve výši 1.771.200 Kč. Dále požadovala náhradu ztráty na výdělků po dobu pracovní neschopnosti, když od XXX byl žalobkyni přiznán částečný invalidní důchod, který byl od XXX změněn na invalidní důchod prvního stupně. K XXX došlo k dohodě o rozvázání pracovního poměru s dosavadním zaměstnavatelem žalobkyně – XXX, a to ze zdravotních důvodů. Na ztrátě na výdělků po dobu pracovní neschopnosti od XXX do XXX žádala částku 83.520 Kč a za období od XXX do XXX požaduje náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti ve výši 212.794 Kč tvořenou rozdílem hrubého výdělků žalobkyně před vznikem škody a vyplaceným invalidním důchodem a dosaženým výdělkem ve výši 21.066 Kč.

V průběhu řízení došlo ke sloučení Chrudimské nemocnice a.s. do Pardubické krajské nemocnice a.s., u níž následně došlo ke změně obchodní firmy. V řízení tedy bylo na straně žalované pokračováno s Nemocnicí Pardubického kraje, a.s.

Okresní soud provedl kromě výslechu žalobkyně výslechy svědků, a to jednak lékařů, kteří zákroky prováděli, dále rodinných příslušníků a známých žalobkyně, kteří se vyjadřovali k potížím žalobkyně a k jejímu stylu života před a po operaci.

Ve věci byl zpracován znalecký posudek Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, z něhož vyplývá, že hlavní a podstatnou příčinou poškození zdraví žalobkyně bylo operační přerušení středního nervu. Operace v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou byla především revizí předchozí operace. Z operačního protokolu ze dne XXX, vyhotoveného Ústavem chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou, vyplývá, že poslední XXX na pracovišti Pardubické krajské nemocnice, a.s. byla provedena šicím materiálem o průměru minimálně 4/0. Pokud by tomu tak skutečně bylo, jednalo by se o nevhodně volený průměr stehu (příliš velký průměr). Větší průměr stehu může mít za následek vytvoření větší vazivové jizvy, která může bránit XXX. K posunutí obou konců sešitého XXX mohlo dojít i kdykoliv v průběhu hojení, většinou větším tahem způsobeným nevhodnou XXX nebo příliš brzkým cvičením XXX. Bodové ohodnocení bolestného podle znaleckého ústavu činí po úpravě učiněné při jednání celkem 296 bodů, přičemž znalecký ústav navrhl zvýšení bodového ohodnocení o 50%, tzn. celkem na 444 bodů, tj. 53.280 Kč, dále doporučil využití § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., když zákrok lze hodnotit jako výjimečně bolestivý, léčba měla zvláště bolestivý či komplikovaný průběh. Bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění stanovil znalecký ústav na 2.210 bodů s tím, že navrhl zvýšení podle § 6 odst. 1 písm. c) citované vyhlášky o 50%, tzn. celkem na 3.315 bodů, což představuje částku 397.800 Kč. Kromě trvalých následků souvisejících s celkovou hybností XXX je nutno počítat i s psychickými problémy, které se u žalobkyně projeví. Před operací XXX dne XXX netrpěla žalobkyně žádnými závažnými psychickými problémy. Její psychické problémy jsou v příčinné souvislosti s handicapem vzniklým po operaci, ze které má trvalé následky. V současné době trpí žalobkyně depresivní poruchou, při které dominuje XXX. Disharmonie v rodině je důsledkem jejího současného psychického stavu. Na stresové situace reaguje citlivěji a v důsledku prožívaného stresu dochází sekundárně k opětovnému zhoršení psychických potíží. Psychické potíže snižují celkovou frustrační toleranci k zátěžím, což se projevuje následným zvýrazněním stresu.

Žalovaná a vedlejší účastník navrhli, aby žalobkyni byla přiznána částka bolestného ve výši 24.480 Kč a ztížení společenského uplatnění ve výši 397.800 Kč, tedy celkem 422.280 Kč. Vedlejší účastník vznesl námitku promlčení ve vztahu k bolestnému a náhradě za ztrátu na výdělku.

Okresní soud neshledal námitku promlčení nároku na bolestné a nároku na náhradu za ztrátu na výdělku důvodnou, neboť měl za to, že běh subjektivní promlčecí lhůty je možno počítat nejdříve ode dne, kdy byla provedena operace v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou, tedy od XXX, kdy se žalobkyně dozvěděla, že při předchozí operaci byl steh proveden šikmo a XXX mířil vedle XXX a XXX, když uvedenému předcházelo operační přerušení XXX. Teprve v měsících březnu a dubnu 2011 pak žalobkyně nabyla vědomost o tom, kdo za škodu, která jí vznikla a vzniká, odpovídá, neboť teprve tehdy žalobkyně zjistila (v souvislosti s řízením vedeným u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 3C 30/2011) okolnosti rozhodné pro vymezení odpovědného subjektu.

Jestliže žalobkyně své nároky u soudu uplatnila žalobou doručenou soudu dne 29.11.2011, učinila tak včas a žádný z těchto nároků není promlčen.

Při určení výše náhrady škody z titulu bolestného vycházel okresní soud ze závěrů znaleckého posudku. Jestliže základní výše bodového ohodnocení bolestného představuje částku 35.520 Kč, pak přiměřená hodnota, která odpovídá projednávanému případu, jež je hodný mimořádného zřetele, je částka odpovídající 20násobku základního ohodnocení dle posudku znaleckého ústavu. Na bolestném tak okresní soud žalobkyni přiznal částku 710.400 Kč. Ze závěru znaleckého dokazování, ale i z výslechu svědků, měl okresní soud za prokázané, že po dobu více jak jednoho a půl roku trpěla žalobkyně přetrvávajícími bolestmi, které jí znemožňovaly spánek a ovlivňovaly jí ve všech denních aktivitách. Těžkosti a útrapy spojené s bolestí trvaly dlouhou dobu, a i proto žalobkyně podstoupila dne XXX operační výkon v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie, byť kontrolní XXX vyšetření nasvědčovalo, že dochází k XXX.

I v případě ztížení společenského uplatnění vycházel okresní soud ze závěru posudku znaleckého ústavu, který určil základní bodové ohodnocení ve výši 2.210 bodů, čemuž odpovídá při hodnotě bodu 120 Kč částka 265.200 Kč, znalci současně navrhli 50% navýšení. Soud přisvědčil návrhu žalobkyně na čtyřnásobné zvýšení ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. a stanovil výši ztížení společenského uplatnění ve výši 1.060.800 Kč, když po provedeném dokazování uzavřel, že poskytnutí čtyřnásobku znalcem zjištěného základního bodového ohodnocení odpovídá okolnostem projednávaného případu. Žalobkyně utrpěla poškození zdraví ve věku 52 let a následky tohoto poškození se projevují ve všech oblastech jejího života. Žalobkyně je invalidní a její situace je navíc zhoršována špatným psychickým stavem. Místo dřívějšího aktivního života a uplatnění v oblasti společenské, pracovní i rodinné, přineslo poškození zdraví žalobkyni značná omezení a závislost na třetích osobách. V době před operací vedla žalobkyně běžný společenský, rodinný, pracovní a sportovní život. V důsledku operace ze dne XXX je vyloučena z pracovního života, ale i z rodinného, společenského a sportovního, neboť podstatnou část činností, které žalobkyně předtím vykonávala, nyní buď provádět vůbec nemůže nebo některé činnosti je schopna vykonávat jen s velkými obtížemi či s vynaložením zvýšeného úsilí.

Žalobkyně se dále domáhala zaplacení náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od XXX do XXX ve výši 83.520 Kč a náhradu za ztrátu na výdělku při invaliditě za dobu od XXX do XXX ve výši 212.794 Kč. Žalovaná ani vedlejší účastník na straně žalované výpočet těchto náhrad provedených žalobkyní nespороvali, a proto okresní soud, aniž by prováděl k uvedeným náhradám další dokazování, žalobě v této části vyhověl, když námitku promlčení neshledal důvodnou.

Okresní soud tedy uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila celkovou částku 2.067.514 Kč, která je tvořena bolestným ve výši 710.400 Kč, odškodněním za ztížení společenského uplatnění ve výši 1.060.800 Kč, náhradou za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti ve výši 83.520 Kč a při invaliditě ve výši 212.794 Kč. Z částky představující bodové ohodnocení bolestného zvýšené podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 440/2001 Sb. (53.280 Kč) a bodové ohodnocení ztížení společenského uplatnění zvýšené podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 440/2001 Sb. (397.800 Kč) a dále z náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti a při invaliditě, tedy z celkové částky 747.394 Kč byly žalované stanoveny úroky

z prodlení, a to počínaje dnem následujícím po dni, kdy žalovaná byla doručena výzva k zaplacení náhrady škody ze dne 7.11.2011 (§ 517 odst. 1 a 2 obč. zák., vl. nař. 142/1994 Sb.). Pokud se žalobkyně v řízení domáhala zaplacení další částky 1.327.866,- Kč spolu s úrokem z prodlení z částky 57.060 Kč, v této části okresní soud její návrh jako nedůvodný zamítl.

Rozhodnutí soudu okresního o nákladech řízení mezi žalobkyní a žalovanou vychází z ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř.; okresní soud pak ve vztahu mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem žádnému z nich nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení s odůvodněním, že žalovaná nebyla v řízení úspěšná a náklady žalobkyně hradí žalovaná. Okresní soud dále rozhodl o povinnosti žalované zaplatit náklady státu a soudní poplatek za řízení.

Proti rozsudku, a to pouze proti výroku II. co do uložení povinnosti zaplatit žalobkyni částku 1.645.234,- Kč s příslušenstvím a do souvisejících nákladových výroků, podala včas odvolání žalovaná. Namítala, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci soudem prvního stupně, přičemž okresní soud dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním. Žalovaná nemá námitek proti závěru okresního soudu o důvodnosti základu nároku žalobkyně. Domnívá se však, že nárok na bolestné je v rozsahu, který hodnotí XXX ze dne XXX, promlčen. Žalovaná se neztotožňuje se závěry okresního soudu o tom, že by snad běh promlčecí lhůty započal žalobkyní běžet až po zákroku ve Vysoké nad Jizerou, neboť žalobkyně byla informována o XXX okamžitě v den operace, tedy dne XXX a rovněž věděla, že zákrok provedl XXX, lhostejno, zda jako zaměstnanec žalované či jako soukromý subjekt. Žaloba o vydání zdravotnické dokumentace proti XXX byla u Okresního soudu v Chrudimi podána žalobkyní až dne 10.3.2011, tedy po uplynutí subjektivní lhůty. Dále žalovaná nesouhlasila s 20ti násobným navýšením bolestného. Podle jejího názoru okresní soud nerespektoval stávající rozhodovací praxi vyšších soudů, kdy bylo opakovaně konstatováno, že odškodnění bolesti již samo o sobě v základní výměře představuje náhradu za nepříznivé následky poškození zdraví spočívající ve vytrpěné bolesti. Pokud soud shledal důvody pro mimořádné navýšení bolestného, pak se žalovaná domnívá, že přiznání částky v rozsahu 20násobku je mimořádně extrémní a není přiměřené okolnostem. Soud také nevzal v úvahu, že bolest, kterou žalobkyně trpí, je trvalým následkem poškození zdraví a odškodnění tohoto trvalého následku je zahrnuto v hodnocení nároku na ztížení společenského uplatnění. Žalobkyni tedy dle názoru žalované přísluší bolestné v základní výměře v částce 35.520 Kč a ve zbývající části co do 685.920 Kč navrhl zamítnutí žaloby. I zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění na čtyřnásobek považuje žalovaná za nepřiměřené, když společenské, kulturní nebo sportovní zapojení žalobkyně před úrazem rozhodně nebylo na mimořádné úrovni. V žádné z oblastí společenského uplatnění žalobkyně nedošlo k úplné ztrátě možnosti a příležitosti. Žalobkyně může poškozenou ruku používat a její psychické problémy lze jistě, např. rodinnou terapií, korigovat. Nesouhlas XXX. U nároku na náhradu za ztrátu na výdělku při pracovní neschopnosti a při invaliditě žalovaná trvá na vznesené námitce promlčení, když u náhrady za ztrátu na výdělku při pracovní neschopnosti započala běžet promlčecí lhůta dnem vyplacení poslední dávky v pracovní neschopnosti, tedy nejpozději dnem XXX a u nároku na ztrátu na výdělku při invaliditě dnem přiznání invalidního důchodu, tedy od XXX. Byla-li žaloba podána dne 29.11.2011, oba tyto nároky jsou jako celek promlčeny. Žalovaná také nesouhlasila s výpočtem náhrady nákladů právního zastoupení žalobkyně, když okresní soud počítal vyšší úkonu právní služby z požadované částky 3.395.380 Kč, nikoliv ze skutečného úspěchu žalobkyně. Závěrem žalovaná navrhla, aby odvolací soud změnil výrok II. rozsudku tak,

že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 422.280 Kč s příslušenstvím a ve zbývající části aby žalobu zamítl a podle výsledku řízení změnil i nákladové výroky.

Žalobkyně ve svém vyjádření k podanému odvolání žalované navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu. K otázce promlčení nároku uvedla, že podle § 106 odst. 1 obč. zák. musí být obě podmínky pro započetí běhu subjektivní lhůty splněny kumulativně, tedy musí být dána vědomost o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Žalobkyně měla od počátku za to, že zákrok byl proveden XXX coby soukromým lékařem a toto jí bylo sděleno i Chrudimskou nemocnicí a.s. písemně dopisem z 11.3.2011. Teprve po podání žaloby proti XXX byla Chrudimskou nemocnicí a.s. předložena zdravotnická dokumentace žalobkyně. Námitku promlčení navíc považuje žalobkyně za vznesenou v rozporu s dobrými mravy, když právní předchůdce žalované popíral ještě v březnu 2011, že by disponoval zdravotnickou dokumentací žalobkyně. Právní názor žalované, že vědomost o tom, kdo za škodu odpovídá, je pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty lhostejná, je tedy nesprávný. Bolest se odškodňuje jednorázově, přičemž bodové ohodnocení bolesti lze provést až v době stabilizace bolesti. Až do ukončení léčby tak nelze konečné bodové ohodnocení bolesti z logických i legislativních důvodů provést. Odškodnění bolestí nebylo přiznáno ve výši 20násobku, nýbrž pouze ve výši 13,33násobku, neboť základem, od něhož soud odvozuje násobky odškodnění podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č 440/2001 Sb., je až výsledné bodové ohodnocení obsažené v lékařském či znaleckém posudku, včetně jeho případného navýšení lékařem či znalcem ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 téže vyhlášky. Akutní fáze bolestí, hodnotitelná a odškodnitelná v rámci odškodnění bolesti, trvala od XXX dne XXX až do odeznění operačních bolestí po poslední operaci dne XXX, celkem tedy po dobu asi 20 měsíců. Soudem stanovené navýšení je tak zjevně adekvátní, a to i ve vztahu k jiným obdobným případům dlouhodobých bolestí. Navýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění není rovno čtyřnásobku, nýbrž ve smyslu výše uvedeného pouze 2,66násobku bodového ohodnocení učiněného znaleckým ústavem. Toto 2,66násobné navýšení je přitom z velké části konzumováno již pouhým ekonomickým vývojem od doby přijetí vyhlášky č. 440/2001 Sb., když od doby účinnosti vyhlášky do současné doby došlo k 81% nárůstu průměrných nominálních mezd. S ohledem na věk žalobkyně, v němž k nevratnému poškození zdraví došlo a s ohledem na dobu dožití, vzhledem k rozsahu devastace osobního, rodinného i profesního života žalobkyně i vzhledem k trvalým bolestem a trvalým psychickým následkům, se navýšení odškodnění za ztížení společenského uplatnění na 2,66násobek nejeví jako neadekvátní. Žalobkyně navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu.

Krajský soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 o.s.ř.), osobou k němu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné, obsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 205 odst. 1 o.s.ř. a odvolací důvod dle ustanovení § 205 odst. 2 písm. e/, g/ o.s.ř., napadený rozsudek spolu s řízením, které jeho vyhlášení předcházelo, z podnětu odvolání a v jeho mezích přezkoumal (§ 212 o.s.ř.), když přihlížel i k důvodům v nich výslovně neuplatněným (§ 212a odst. 1 o.s.ř.).

Při jednání odvolacího soudu setrvali účastníci na svých stanoviscích prezentovaných v odvolání a vyjádření k němu. Vedlejší účastník na straně žalované se zcela připojil k argumentaci žalované obsažené v jejím odvolání proti rozsudku okresního soudu.

Odvolání žalované směřovalo do výroku II., a to do částky 1.645.234 Kč s příslušenstvím. Žalovaný souhlasil s žalobou co do částky 422.280 Kč, když tato část výroku II., tvořená bolestným ve výši 24.480 Kč a ztížením společenského uplatnění ve výši 397.800 Kč, nebyla

napadena odvoláním a také nabyla právní moci. Odvolání žalované se tak dotklo okresním soudem přiznaného nároku za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, po skončení pracovní neschopnosti, dále proti části nároku převyšující bolestné nad částku 24.480 Kč a proti zvýšení nároku za ztížení společenského uplatnění nad částku 397.800 Kč.

Výroky I. a III. nebyly odvoláním napadeny a v tomto rozsahu nabyl rozsudek okresního soudu právní moci.

Krajský soud svým rozsudkem z 14.3.2016 shledal odvolání zčásti důvodným, avšak pokud směřovalo proti přiznané výši bolestného nad osminásobek základního ohodnocení. Jinak odvolání žalovaného za důvodné nepovažoval.

Odvolací soud ztotožnil se skutkovými závěry okresního soudu a zcela na ně odkázal. Kromě přiznané výše bolestného považoval za správné i jeho závěry právní.

K námitce promlčení nároku žalobkyně na náhradu škody na zdraví odvolací soud shodně s okresním soudem uzavřel, že nárok žalobkyně na náhradu škody na zdraví není promlčen. U náhrady škody na zdraví se uplatní toliko subjektivní dvouletá promlčecí doba (§ 106 odst. 1 obč. zák.), když objektivní promlčecí dobu u náhrady škody na zdraví občanský zákoník nestanoví (§ 106 odst. 2 obč. zák.). V daném případě žalobkyně podstoupila v Chrudimské nemocnici a.s. chirurgický zákrok dne XXX, při němž došlo k XXX, který byl následně téhož dne sešit v Pardubické krajské nemocnici, a.s. O tom, že k přerušení XXX došlo, žalobkyně věděla, nicméně až po reoperaci ve Vysoké nad Jizerou dne XXX se dozvěděla, že předchozí operace v Pardubické krajské nemocnici byla provedena příliš silným šicím materiálem a zřejmě i v nesprávné pozici a je tedy také příčinou jejího zhoršeného zdravotního stavu. S ohledem na skutečnost, že v průběhu řízení došlo ke sloučení Chrudimské nemocnice a.s. do Pardubické krajské nemocnice a.s., stala se jejich právním nástupcem Nemocnice Pardubického kraje a.s. a tedy i subjektem odpovědným za oba chirurgické zákroky provedené žalobkyni dne XXX. Tím se stalo bezpředmětným posuzovat, které zdravotnické zařízení se na vzniku škody na zdraví žalobkyně podílelo větší či menší mírou.

Ohledně nároků týkajících se škody na zdraví platí, že obě podmínky stanovené pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty, tj. vědomost o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá, musí být splněny kumulativně. Žalobkyně věděla o tom, že jí vzniká škoda na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od ukončení výplaty nemocenské v XXX. U ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti od XXX do XXX se o výši škody, která jí vzniká nedozvěděla dne XXX, ale až po dni XXX, kdy bylo vydáno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze, kterým byl žalobkyni přiznán částečný invalidní důchod zpětně od XXX. Žalobkyně však k těmto datům nevěděla, kdo za škodu odpovídá. Z obsahu spisu vyplývá, že se žalobkyně mailovým dotazem z 8.11.2010 obrátila na Chrudimskou nemocnici a.s. s žádostí o vydání zdravotnické dokumentace. K následným dotazům z 9.3.2011 bylo Chrudimskou nemocnicí, a.s. žalobkyni sděleno, že zákrok byl podstoupen u XXX, což je soukromý lékař, který má v prostorách nemocnice ordinaci a pronajímá si operační sál ke svým zákrokům, tudíž dokumentace týkající se žalobkyně je jeho majetkem, nikoliv majetkem chirurgického oddělení nemocnice. V návaznosti na toto sdělení byla žalobkyni podána dne 10.3.2011 žaloba proti XXX o vydání kopie zdravotnické dokumentace, která byla vedena Okresním soudem v Chrudimi pod sp. zn. 3C 30/2011. Usnesením ze dne 28.4.2011,

č.j. 3C 30/2011-17 bylo řízení zastaveno, neboť chrudimská nemocnice zdravotnickou dokumentaci žalobkyni vydala. Teprve až po jejím vydání v dubnu 2011 se žalobkyně skutečně dozvěděla, jaké zdravotnické zařízení je za její poškození na zdraví odpovědné a proti komu může nároky z titulu škody na zdraví uplatňovat. Až od tohoto okamžiku jí tedy začala běžet dvouletá promlčecí lhůta, která do podání žaloby dne 29.11.2011 zjevně neuplynula.

I kdyby však žalobkyni začala plynout subjektivní promlčecí doba dříve než od dubna 2011, byl odvolací soud toho názoru, že v dané věci by bylo možné uzavřít, že námitka promlčení vznesená žalovanou by byla s ohledem na výše uvedené v rozporu s dobrými mravy ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 obč. zák. (II. ÚS 309/95). Žalovaná by v žádném případě neměla těžit z nepoctivého chování svého právního předchůdce – Chrudimské nemocnice a.s., která poté, co její zaměstnanec, resp. smluvní partner způsobil XXX, se žalobkyni za poškození zdraví neomluvila, ani jí nenabídla žádné odškodnění; naopak přistoupila k zatažení zdravotnické dokumentace, jejíhož vydání se žalobkyně musela domáhat soudní cestou. I po zahájení soudního řízení o náhradu škody na zdraví svoji odpovědnost bagatelizovala s odkazem na to, že neúmyslné XXX představovalo komplikaci výkonu, která může při provádění tohoto typu výkonu nastat, nikoliv že by se jednalo o pochybení ze strany žalované či operátéra.

Nárok na bolestné lze podle právní úpravy dopadající na daný případ uplatnit nejdříve po ukončení léčebného procesu, tedy s určitým časovým odstupem po poslední operaci, kdy se stalo zřejmým, jaké následky a výsledný efekt, včetně bolestí, tato poslední operace měla. Z výpisu z návštěvy ordinace v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysoké nad Jizerou ze dne XXX obsaženém ve zpracovaném znaleckém posudku na straně 5 vyplývá, že o ustáleném stavu s nemožností další operace byla žalobkyně informována tímto dnem. Tato zpráva rovněž obsahuje sdělení, že bude možné již vyjádřit bolestné a trvalé následky. Lze-li bolestné komplexně stanovit nejdříve po ukončení léčebného procesu, k němuž došlo dne XXX, když v období od XXX až do XXX žalobkyně docházela na kontroly a pokračovala v rehabilitacích (v tomto období tedy nebyl zdravotní stav žalobkyně ustálen a léčba nebyla ukončena), potom nárok žalobkyně na bolestné nepromlčel. Bolestné je považováno za jednorázový nárok, který odškodňuje prodělané bolesti a nelze jej dělit podle toho, kdy k bolestivému zákroku došlo. Proto v rámci odškodnění bolestného je třeba odškodnit veškeré bolesti vytrpěné žalobkyní v souvislosti se zákrokem ze dne XXX.

Odvolací soud dále posuzoval jednotlivé nároky žalobkyně na odškodnění, přičemž vycházel ze skutkových zjištění okresního soudu a ze závěrů znaleckého posudku.

Podle § 446 obč. zák. účinného do 31.12.2013 náhrada za ztrátu na výdělkem po dobu pracovní neschopnosti poškozeného činí rozdíl mezi jeho průměrným výdělkem před poškozením a nemocenským. Podle § 447 odst. 1 obč. zák. náhrada za ztrátu na výdělkem po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě činí rozdíl mezi průměrným výdělkem před poškozením a výdělkem dosahovaným po poškození s připočtením případného invalidního důchodu.

Při určení náhrady za ztrátu na výdělkem po dobu pracovní neschopnosti od XXX do XXX ve výši 83.520 Kč a náhrady za ztrátu na výdělkem po skončení pracovní neschopnosti a při přiznání invalidity za období od XXX do XXX ve výši 212.794 Kč, vyšel okresní

i odvolací soud ze shodných prohlášení žalované a vedlejšího účastníka, kteří při jednání u okresního soudu dne 31.8.2015 výpočet provedený žalobkyní ani jí požadovanou výši náhrady nespороvali a neměli proti ní žádné námitky, kromě námitky promlčení, která byla soudy obou stupňů shledána nedůvodnou. Průměrný výdělek žalobkyně před poškozením činil 991,69 Kč za jeden pracovní den a byl stanoven z výdělku dosaženého žalobkyní za první kalendářní čtvrtletí roku 2008. Za období XXX žalobkyně z důvodu nemoci neodpracovala celkem 228 dní. Od výdělku za tyto dny ve výši 226.105,07 Kč (228 dní x 991,69 Kč) byly odečteny vyplacené nemocenské dávky ve výši 142.858 Kč a zbývá tak k doplacení částka 83.520 Kč. Počínaje dnem XXX byl žalobkyni přiznán částečný invalidní důchod ve výši 5.414 Kč měsíčně, který byl od XXX změněn na invalidní důchod prvního stupně a byl zvýšen na částku 5.601 Kč měsíčně. Při stanovení výše ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vycházel odvolací i okresní soud z průměrného výdělku v celkové částce 375.850,09 Kč, kterou by si žalobkyně za období XXX vydělala, byl odečten vyplacený invalidní důchod v celkové výši 141.990,53 Kč a žalobkyní dosažený příjvýdělek ve výši 21.066 Kč. Náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti tak za období od XXX byla stanovena částkou 212.794 Kč.

Bolestné se stanoví podle ustanovení § 2 odst. 1, § 4 odst. 2, § 8 odst. 2 písm. a) a § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 440/2001 Sb. Bolest se odškodňuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 1 a 3 této vyhlášky, a to za bolest způsobenou škodou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků; za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání způsobené škodou na zdraví osobě, která tuto škodu utrpěla, (dále jen "poškozený"). Odvolací soud připomněl stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR sp. zn. Cjpn 203/2010, dle něhož se výše odškodnění odvíjí od bodového ohodnocení škody na zdraví, jež lékař uvede v posudku podle sazeb uvedených v přílohách č. 2 a 4 vyhlášky u ztížení společenského uplatnění a v přílohách 1 a 3 ohledně bolestného. V případě, že lékař z důvodů podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky zvýší v posudku počet bodů (nejvýše o 50% celkové výše bodového ohodnocení), je toto zvýšení součástí bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku, které je základem pro stanovení výše odškodnění ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 vyhlášky. Takto stanovenou výši odškodnění pak soud může postupem podle § 7 odst. 3 vyhlášky v odůvodněných případech zvýšit.

Odvolací soud poznamenal, že okresní soud při zvýšení odškodnění nesprávně určoval násobky zvýšení odvíjející se od základního bodového ohodnocení a nikoli částky bodového ohodnocení již navýšené znalcem. Bodové ohodnocení bolestného bylo znaleckým ústavem stanoveno na 444 bodů, tedy na částku 53.280 Kč. Přiznal-li okresní soud na bolestném částku 710.400 Kč, navýšil základní odškodnění nikoli dvacetinásobkem, nýbrž toliko 13,33 násobkem. Podstatný však není počet násobků, ale reálná výše přiznaného odškodnění za vytrpěné bolesti, kdy je nutno hodnotit akutní fáze bolesti a přihlížet k rozsahu a způsobu poškození zdraví, jeho závažnosti, k průběhu léčení včetně náročnosti léčby a ke vzniklým komplikacím.

Odvolací soud částku bolestného ve výši 710.400 Kč přiznané okresním soudem měl za neodpovídající hledisku přiměřenosti odškodnění s ohledem na zjištěný skutkový stav. Žalobkyně sice po dobu více jak jednoho a půl roku trpěla přetrvávajícími bolestmi, které jí znemožňovaly spánek a ovlivňovaly ji při všech denních aktivitách. Znalecký ústav při stanovení bodového ohodnocení bolesti s ohledem na všechny aspekty léčení a poškození zdraví doporučil zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., stejně tak i v případě ztížení společenského

uplatnění, když navýšení o 50%, které sám učinil, považoval za naprosté minimum. Znalecký ústav zákrok hodnotil jako výjimečně bolestivý, léčba měla zvláště bolestivý či komplikovaný průběh. Odvolací soud z těchto důvodů za přiměřené považoval zvýšení bolestného na osminásobek základního ohodnocení učiněného znaleckým ústavem, tedy na částku 426.240 Kč (8 x 53.280 Kč), které kompenzují bolesti levé ruky, které se se změnou teplot prohlubovaly, ovlivňovaly spánek i psychiku. Poukázal na svou předchozí rozhodovací praxi, dle níž zvýšení bolestného na výše než desetinásobek se týkalo případů se ztrátou končetin a daleko vyšším poškozením zdraví s následnou bolestivostí. Uvedené zvýšení na částku 426.240 Kč měl přiměřené vytrpěné bolesti, které žalobkyně byla nucena snášet poměrně dlouhou dobu do doby provedení revizní operace ve Vysoké nad Jizerou a dále do doby ustálení jejího zdravotního stavu. Případné následné bolesti se pak již stávají součástí odškodnění za ztížení společenského uplatnění. Krajský soud pak k hledisku přiměřenosti odškodnění k argumentaci, že na věc dopadající odškodňovací předpis již neodpovídá výši odškodnění za jeden přiznaný bod změněným společenským podmínkám, poznamenal, že dle Nejvyšším soudem ČR přijaté metodiky pro odškodňování nemateriální újmy v poměrech občanského zákoníku účinného od 1.1.2014, by šlo o zvýšení bolestného na čtyřnásobek, když metodika vychází z ocenění bodu bolestného v částce cca 250 Kč. Poznamenal, že má výši odškodnění bolesti přiměřeným i „nové právní úpravě“ s přihlédnutím ke skutečnosti, že příčinou škody byl chybný léčebný zákrok pracovníka při provedení banální operace, navazující pochybení žalované při odstraňování pochybení při prvním zákroku při další operaci a tím vyvolané dlouhodobé léčení s nutností reoperace.

Při stanovení výše náhrady za ztížení společenského uplatnění odvolací soud odkázal na ustanovení § 3 odst. 1, § 5 odst. 1, § 8 odst. 2 písm. b) a § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 440/2001 Sb. Ztížení společenského uplatnění se odškodňuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 2 a 4 této vyhlášky, a to za následky škody na zdraví, které jsou trvalého rázu a mají prokazatelně nepříznivý vliv na uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, zejména na uspokojování jeho životních a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti se uplatnit v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, a to s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví. Odškodnění musí být přiměřené povaze následků a jejich předpokládanému vývoji, a to v rozsahu, v jakém jsou omezeny možnosti poškozeného uplatnit se v životě a společnosti.

Okresní soud přiznal žalobkyni za ztížení společenského uplatnění částku 1.060.800 Kč, která představovala 2,66násobek základního odškodnění stanoveného znaleckým posudkem ve výši 3.315 bodů. Odvolací soud s ohledem na následky na zdraví, které byly zákrokem žalované způsobeny a okresním soudem správně zjištěny, sdílel v této části (výslednou částkou vyjádřený) závěr okresního soudu. V důvodech přiznání nároku za ztížení společenského uplatnění odvolací soud zcela odkazuje na závěry znaleckého posudku a na odůvodnění rozhodnutí okresního soudu týkající se přiznání tohoto nároku. I v případě přiznání nároku za ztížení společenského uplatnění není podstatný počet násobků, ale reálná výše přiznaného odškodnění, a to zejména se zřetelem k významu zdraví v hierarchii obecně uznávaných hodnot, k potřebě naplnění satisfakční i preventivní funkce náhrady a k požadavku srovnatelnosti s výší náhrad jiných nemateriálních újem přiznávaných soudy (poukázáno na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1106/2008). Poznamenal, že náhrada za ztížení společenského uplatnění musí totiž pokrývat i frustraci, stres a nepohodu postiženého z omezení či ztráty funkčních schopností organismu

a poskytovat i satisfakci za obtíže spojené s veškerými lidskými činnostmi, byť nejde zrovna o ztrátu či omezení soběstačnosti. U žalobkyně došlo k poškození zdraví v jejích 52 letech, tedy na vrcholu profesní aktivity. Žalobkyně v té době byla zaměstnána (navíc u žalované v profesi zdravotnické), měla XXX. Její společenské i sportovní aktivity byly do té doby na běžné úrovni, s manželem a přáteli jezdili v létě na kole, v zimě na lyže. Těšila se z vnoučat a z práce na zahradě. V důsledku lékařského zákroku však došlo u žalobkyně k velkým změnám oproti dosavadnímu způsobu života. I přesto, že žalobkyně má XXX, tedy nikoliv XXX dominantní, je její omezení v běžném životě značné, ať již se jedná o XXX. Žalobkyně se v důsledku necitlivosti a částečného ochrnutí XXX cítí nejistá ve všech aktivitách každodenního života, potřebuje pomoc a podporu. Má pocity XXX. V důsledku handicapu vzniklého po operaci se u žalobkyně projevíly psychické problémy, a to depresivní porucha. Pokud by žalobkyně nepodstoupila operační zákrok XXX, je nejvýše pravděpodobné, že by její psychický stav nebyl tak vážný.

Odvolací soud k hledisku přiměřenosti odškodnění ztížení společenského uplatnění znovu poukázal na postup při odškodňování nemateriální újmy podle občanského zákoníku účinného od 1.1.2014 v rámci doporučené metodiky Nejvyššího soudu ČR, která již stupeň závažnosti trvalého omezení poškozeného nevyjadřuje jako dosud bodovým součtem diagnóz, násobeným peněžitou hodnotou jednoho bodu, nýbrž je pojat jako procentní vyjádření ztráty životních příležitostí ve škále 0 – 100 % pro jednotlivé položky v devíti oblastech společenského zapojení, což při vhodném matematickém zpracování umožňuje zjistit i výsledné procentní omezení poškozeného ve všech oblastech společenského uplatnění. S určitým zjednodušením lze říci, že za stoprocentní by bylo považováno plné vyřazení poškozeného ve všech sférách (tj. plná ztráta kognitivních a pohybových funkcí, spojená s plnou ztrátou sebeobsluhy a jakéhokoliv zapojení se do společenských aktivit). Po zhodnocení dosavadní rozhodovací praxe v otázkách výjimečného zvyšování náhrady za ztížení společenského uplatnění podle vyhlášky č. 440/2001 Sb. v případech nejzávažnějších trvalých zdravotních postižení, po komparaci s úpravami či praxí v některých evropských zemích, se dospělo k závěru, že tato výchozí rámcová částka by se měla pohybovat kolem 10.000.000 Kč. Aby výše této částky nemusela být opakovaně revidována a aby reflektovala vývoj hladiny cen a ekonomické ukazatele, navrhl se vyjádřit ji pomocí 400násobku průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž se ustálil zdravotní stav poškozeného, tj. kdy je možno přistoupit k vyčíslení náhrady. V případě ztráty funkčnosti levé měl za odpovídající i této metodice stanovení náhrady za ztížení společenského uplatnění v cca 10% výši, tedy v částce okolo 1.000.000 Kč, a to i s přihlédnutím k psychickým problémům žalobkyně vzniklým v příčinné souvislosti s prodělanou operací.

Odvolací soud v uvedeném rozhodnutí rozsudek okresního soudu podle § 219 o.s.ř. potvrdil co do částky 1.361,074 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% ročně z částky 747.394 Kč od 13.11.2011 do zaplacení. Přísudkem činila náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti ve výši 83.520 Kč, náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti ve výši 212.794 Kč, bolestné ve výši 401.760 Kč (bolestné v částce 24.480 Kč nebylo odvoláním napadeno) a odškodněním za ztížení společenského uplatnění ve výši 663.000 Kč (ztížení společenského uplatnění ve výši 397.800 Kč také nebylo odvoláním ze strany žalované napadeno). Společně s částkou 422.280 Kč, která nebyla předmětem odvolacího řízení, potom má

žalobkyně právo na celkovou náhradu za škodu na zdraví ve výši 1.783.354 Kč. Úroky z prodlení byly přiznány z částky představující součet bodového ohodnocení bolestného (53.280 Kč) a ztížení společenského uplatnění (397.800 Kč) stanoveného znaleckým ústavem a náhrady za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a při invaliditě (296.314 Kč), tedy celkem z částky 747.394 Kč ode dne následujícího po dni, kdy byla žalované doručena výzva žalobkyně k zaplacení náhrady škody ze dne 7.11.2011. Ve zbytku záležela výše odškodnění ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. na úvaze soudu a žalovaná se nemohla se zaplacením částky 1.035.960 Kč (1.783.354 Kč minus 747.394 Kč) dostat do prodlení (R 1/92). Odvolací soud dále rozsudek okresního soudu podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil tak, že co do částky 284.160 Kč žalobu zamítl.

Jelikož došlo ke změně rozhodnutí okresního soudu, rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 2 o.s.ř. i o nákladech řízení před okresním soudem. Odvolací soud postupoval při stanovení výše nákladů řízení žalobkyně před okresním soudem přiměřeně dle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., když vycházel z úspěchu žalobkyně v řízení rovnajícího se přisouzené částce ve výši 1.783.354 Kč. Tento způsob stanovení náhrady za zastupování advokátem spravedlivě stanoví odměnu z přisouzené částky odškodnění a brání ukládání nákladů řízení z žalovaných částek, které jsou mnohdy nadnesené a které by zatěžovaly v řízení podlehnuvšího účastníka řízení nepřiměřenými náklady řízení. Okresní soud pak v rozhodnutí pomínil, že žalovaná je v řízení podporována vedlejším účastníkem a pokud žalovaná ve věci neuspěla, musí i vedlejší účastník spolu s žalovanou nést žalobkyni přiznané náklady řízení. Vedlejší účastník má stejná práva jako účastník řízení, má totiž také právo na náhradu nákladů řízení, jestliže jím podporovaný účastník ve sporu zvítězil, avšak má i povinnost vedle účastníka, jemuž ve sporu pomáhal, nahradit náklady řízení vítěznému účastníkovi.

Odvolací soud dále rozhodl o povinnosti žalované a vedlejšího účastníka nahradit žalobkyni náklady řízení před soudy obou stupňů, nahradit státu náklady dokazování, nekryté zálohou, a rovněž i soudní poplatek z žaloby dle výsledku řízení.

K dovolání žalované Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 26.9.2017, č.j.25 Cdo 3940/2016-409 rozsudek odvolacího soudu ze dne 14. 3. 2016, č. j. 18 Co 644/2015-373, ve výroku I., jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o platební povinnosti žalované ve výši 1.361.074 Kč s úrokem z prodlení z částky 747.394 Kč a v závislých výrocích II., III., IV. a VI. o náhradě nákladů řízení a o soudním poplatku, zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná podala dovolání co do částky 1.064.760 Kč v potvrzujícím výroku rozsudku odvolacího soudu, představující mimořádné navýšení bolestného a ztížení společenského uplatnění, a do souvisejících výroků o nákladech řízení s tím, že odvolací soud posoudil otázku zvýšení náhrady podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu. Přestože podle ust. § 242 odst. 1 o.s.ř. dovolací soud, nejde-li o některý z případů uvedených v ust. § 242 odst. 2 o.s.ř., je oprávněn přezkoumat rozhodnutí odvolacího soudu je v rozsahu, v jakém byl jeho výrok napaden, z odůvodnění označeného rozsudku dovolacího soudu se nepodává, proč překročil zákonem povolený kvantitativní rozsah přezkumné činnosti a kterého uplatněného nároku se týkal, když zjevně nešlo o nárok z titulu bolestného či ztížení společenského uplatnění. Nic to však z pohledu dalšího řízení u odvolacího soudu nemění na tom, že předmětem odvolacího řízení se stala částka 1.361.074 Kč

s vymezeným příslušenstvím.

Dovolací soud uzavřel, že s ohledem na věk, v němž žalobkyně utrpěla poškození zdraví, a zejména vzhledem k jejímu dosavadnímu způsobu života před poškozením zdraví, a k omezením, jež jí zdravotní obtíže v běžném životě způsobily, je zřejmé, že celková náhrada 1.060.800 Kč je nepřiměřeně vysoká, a to i ve srovnání s jinými případy, které dovolací soud řešil (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 21 Cdo 2850/2006, rozsudek ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, a usnesení ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 25 Cdo 5079/2015), neboť v obdobných případech se celkové odškodnění ztížení společenského uplatnění pohybuje v nižších částkách (kromě rozhodnutí uvedených dovolatelkou např. též rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 3086/2009, a ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 25 Cdo 4650/2015). Odvolací soud svou úvahu o násobcích mimořádného zvýšení ZSU podpořil též porovnáním s procentním vyjádřením ztráty životních příležitostí ve smyslu Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví, což by samozřejmě mohlo přispět ke spravedlivému a přiměřenému odškodnění (srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3122/15), pokud je ovšem tato úvaha podložena posudkem znalce z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, což se v daném případě nestalo, neboť odvolací soud šel cestou vlastního, zcela nepodloženého odhadu.

Bodové ohodnocení bolestného se zvýšením podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky bylo v dané věci stanoveno na celkem 444 bodů. Šlo o zákrok výjimečně bolestivý a následná léčba měla zvlášť komplikovaný či bolestivý průběh. Zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky bylo v lékařském posudku doporučeno vzhledem k dlouhodobému podhodnocení bodu. Soud prvního stupně navýšil základní bodové ohodnocení 13,33krát, odvolací soud je snížil na osminásobek, tj. na celkových 426.240 Kč. Dovolací soud uvedl, že zásadně je třeba vycházet z toho, že i odškodnění bolesti již v základní výměře představuje náhradu za nepříznivé následky poškození zdraví spočívající ve vytrpěné bolesti. Pokud takto stanovená výše náhrady nevystihuje extrémní intenzitu bolesti, soud ve smyslu § 7 odst. 3 vyhlášky uváží, zda z hlediska odškodnění bolesti jde o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, a jaké zvýšení je přiměřené (např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1004/2010, ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 25 Cdo 4296/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1223/2008). Vzhledem k tomu, že základní odškodnění bolesti zahrnuje nejen primární poškození zdraví, ale i následné bolestivé zdravotnické zákroky, a zohledňuje i náročnost způsobu léčby [§ 6 odst. 1 písm. a), b) vyhlášky], je mimořádné zvýšení náhrady za bolest podle § 7 odst. 3 vyhlášky v soudní praxi zcela ojedinělé (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 25 Cdo 1096/2013). Rozhodnutí o přiměřeném zvýšení náhrady za bolest kromě konkrétních okolností případu vyžaduje určitou „objektivizaci“, tedy zejména porovnání s jinými obdobnými případy, což dle dovolacího soudu odvolací soud neučinil a zcela neobvykle rozhodl o tak výrazném zvýšení odškodnění bolesti - na osminásobek v celkové výši 426.240 Kč (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1004/2010, ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, ze dne 31. 7. 2014, sp. zn. 25 Cdo 1642/2014).

Žalobkyně ve svém vyjádření z 13.12.2017 „v návaznosti na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26.9.2017“ odcitovala právní názor odvolacího soudu stran výše odškodnění společenského uplatnění s výstupem, že celková náhrada 1.060.800 Kč je nepřiměřeně vysoká a uvedla, že jediným konkrétním důvodem, který dovolací soud k odůvodnění svého právního názoru uvádí, je odkaz na některá svá předcházející rozhodnutí, přičemž je však zřejmé, že pokud

by se byl Nejvyšší soud zabýval obsahem předmětných rozhodnutí, byl by zjistil, že ve všech případech šlo o případy trvalých následků hodnocených znalci výrazně méně, než tomu bylo v případě žalobkyně, a dokonce, že krom prvního případu sp. zn. 21 Cdo 2850/2006, kdy však šlo o objektivní odpovědnost vyplývající z pracovně právního vztahu, činilo ve všech dalších případech navýšení ve smyslu násobků základního odškodnění, vyplývajícího ze znaleckého posudku, dokonce ještě více, než v případě žalobkyně.

Konkrétně v případě rozsudku ze dne 13.12.2007 sp. zn. 21 Cdo 2850/2006 šlo o pracovní úraz, tedy případ objektivní odpovědnosti zaměstnavatele, reflektující odlišnost pracovně právních vztahů od vztahů občanskoprávních, danou povahou závislé práce (odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26.9.2017, 21 Cdo 4556/2016), kdy bylo poškozenému přiznáno odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 66.000 Kč odpovídající jednonásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku ve výši 66.000 Kč.

V rozsudku ze dne 23.12.2011 sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, týkající se poškození zdraví v důsledku injekčně aplikovaného léku, bylo poškozené pravomocně přiznáno odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 648.000 Kč, odpovídající trojnásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku ve výši 216.000 Kč.

Pokud jde o usnesení z 27.4.2016 sp. zn. 25 Cdo 5079/2015, týkající se poškození nervů levé horní končetiny při operačním zákroku, bylo poškozené pravomocně přiznáno odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 240.000 Kč, odpovídající pětinásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku ve výši 48.000 Kč.

Rozsudkem z 8.2.2012 sp. zn. 25 Cdo 3086/2009, týkající se následků autonehody, bylo poškozenému pravomocně přiznáno odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 360.000 Kč, odpovídající trojnásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku ve výši 120.000 Kč.

Pokud jde o rozsudek z 30.5.2017 sp. zn. 25 Cdo 4650/2015, týkající se roztržení pravé podklíčové žíly při operačním zákroku, bylo poškozenému pravomocně přiznáno včetně mimosoudní úhrady mimo řízení odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 192.780 Kč odpovídající trojnásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku ve výši 91.800 Kč, po snížení o 30% z důvodu zdravotního stavu poškozené již před operací.

V tomto případě odvolací soud v rozsudku z 14.3.2016 přiznal žalobkyni z titulu odškodnění ztížení částku 1.060.800 Kč, odpovídající pouze 2,66 násobku základního odškodnění vyplývajícího ze znaleckého posudku ve výši 397.800 Kč (odpovídající 3.315 bodům).

Odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu je tak zjevně nelogické, když na jedné straně Nejvyšší soud odvolacímu soudu vytýká nepřiměřeně vysokou náhradu ztížení společenského uplatnění přiznaného žalobkyni, avšak jako argument na podporu tohoto svého stanoviska odkazuje na čtyři vlastní rozhodnutí, týkající se případů, v nichž byly poškozeným pravomocně přiznány ještě vyšší násobky odškodnění ztížení společenského uplatnění, než žalobkyni.

Žalobkyně ve svém vyjádření dále citovala ze zrušujícího rozsudku Nejvyššího soudu právní názor ohledně odškodnění bolesti. K tomu dodala, že ust. § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky

znalci umožňuje navýšit celkovou částku bodového ohodnocení mj. z důvodu prodloužení doby léčeni, avšak maximálně o 50%. Je přitom zjevné, že takovéto max. 50% navýšení z důvodu prodloužení doby léčeni nemůže dostatečně, souladně s principem proporcionality, zohlednit, zda akutní fáze bolesti a duševní strádání, odškodňovaná v rámci odškodnění bolesti, trvala den, týden, měsíc, rok, dva roky nebo tři roky. Připomněla, že dle ust. § 2 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. se v rámci odškodnění bolesti odškodňuje „bolest způsobená škodou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků; za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání“. Ztotožnila se s názorem odvolacího soudu v jeho předchozím rozsudku, že „bolestné lze komplexně stanovit nejdříve po skončení léčebného procesu“ ostatně plně odpovídajícím dikci vyhlášky i judikatuře vyšších soudů (např. rozsudek NS SR z 27.9.1977, sp. zn. Cz 101/77 publikovaný jako Rc 29/79: „ Až keď sa celý liečebný proces skončí, sú známe všetky okolnosti smerodajné pre stanovenie bolestného“. Z provedených důkazů je přitom evidentní, že právní předchůdce žalované XXX žalobkyni XXX a že až dne XXX se žalobkyně podrobila v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysokém nad Jizerou poslednímu operačnímu výkonu, při němž jí byl XXX znovu sešit, a že i po této operaci u žalobkyně doznívaly bolesti, že následovala mnohaměsíční rehabilitace a že zároveň se u žalobkyně rozvíjela rekurentní depresivní porucha, pro níž je od XXX v péči XXX.

Výběr rozhodnutí dovolacího soudu, na něž dovolací soud na podporu svého právního názoru, resp. tzv. „objektivizace“, odkazuje, je však dle žalobkyně stejně záhadný, jako v případě ztížení společenského uplatnění.

Pokud jde o rozsudek z 7.4.2011, sp. zn. 21 Cdo 1004/2010, nehledě na to, že jde opět o pracovní úraz, tedy případ objektivní odpovědnosti zaměstnavatele, zjevně nešlo o případ, kdy by léčba poškozeného trvala několik let, naopak šlo o okamžitou amputaci části dolní končetiny. Jádrem rozhodnutí je navíc paradoxně nesouhlas s názorem odvolacího soudu, že „objektivní charakter bolestného znemožňuje soudu, aby bolestivost posoudil vyššími částkami, než určenými lékařem či znalcem“.

V případě rozsudku z 21.12.2011, sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, týkající se poškození zdraví v důsledku injekčně aplikovaného léku, ani v něm zjevně nešlo o případ, kdy by léčba poškozené trvala několik let či snad zahrnovala nějaké operační výkony, a i přesto bylo poškozené pravomocně přiznáno odškodnění bolesti ve výši 219.600 Kč odpovídající trojnásobku základního odškodnění vyplývajícího z posudku.

V rozsudku z 31.7.2014 sp. zn. 25 Cdo 1642/2014, týkajícího se poranění míchy při najetí na překážku na cyklostezce, opět zjevně nešlo o případ, kdy by léčba poškozeného trvala několik let, naopak šlo zjevně o okamžité a nevratné poškození míchy, předmětem dovolacího řízení navíc ani otázka navýšení odškodnění bolesti nebyla.

V nyní projednávaném případě odvolací soud ve svém předchozím rozsudku přiznal žalobkyni z titulu odškodnění bolesti 426.240 Kč, odpovídající osminásobku základního odškodnění vyplývajícího ze znaleckého posudku ve výši 53.280 Kč, přičemž však, na rozdíl od všech případů, na něž odkazuje dovolací soud, šlo v případě žalobkyně o minimálně dva roky bolesti, dva roky intenzivního duševního strádání a rovněž dvě rekonstrukční operace.

Žalobkyně ve svém vyjádření poukázala i na další aspekty případu, když v jejím případě nejde o objektivní odpovědnost škůdce vyplývající z pracovněprávního vztahu, odlišného od vztahu občanskoprávního. Šlo jednoznačně o škodu způsobenou zákrokem, přičemž předpisem nejvyšší právní síly, specificky upravujícím poskytování zdravotních služeb, je Úmluva o lidských právech a biomedicíně, č. 96/2001 Sb. ms., předpis ústavní úrovně, na nějž opakovaně odkazuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (např. rozsudek ESLP z 8.11.2011, stížnost 18968/07, § 108; či judikatura Ústavního soudu, náleze ze dne 29.6.2017, sp. zn. I. ÚS 1346/16), přičemž dle čl. 24 Úmluvy má osoba, která utrpěla újmu způsobenou zákrokem, nárok na spravedlivou náhradu škody, za podmínek a postupů stanovených zákonem.

Vyhláška č. 440/2001 Sb., jež se v hierarchii právních předpisů nachází podstatně níže, nebyla od svého vydání nikdy novelizována, hodnota bodu dle ustanovení § 7 odst. 2 vyhlášky odpovídá po celou dobu účinnosti vyhlášky 120 Kč, přičemž v roce 2001 činila průměrná měsíční mzda dle ČSÚ 14.378 Kč, kdežto v současnosti činí dle dostupných údajů ČSÚ 29.050 Kč, což od doby vzniku vyhlášky představuje více než dvojnásobný nárůst průměrných nominálních mezd. Pokud by soudní praxe na uvedený reálný ekonomický vývoj nijak nereagovala, stávalo by se rok od roku reálné odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění zanedbatelnějším. Byla by tak popírána kompenzační, satisfakční i sankční funkce náhrady škody a docházelo by k neodůvodněnému zvýhodňování škůdců na úkor poškozených v rozporu s uvedenými principy i v rozporu s nárokem na spravedlivou náhradu škody. Argumentace dovolacího soudu, že základním předpokladem zvýšení odškodnění ve smyslu ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. je existence výjimečných skutečností, má přesně uvedený efekt.

Pokud dovolací soud, alespoň v teoretické rovině, zastává názor, že právo na ochranu zdraví je bez jakýchkoli pochybností pro každého jedním z nejvýznamnějších, neboť má bezprostřední dopad na kvalitu existence fyzické osoby (viz usnesení Nejvyššího soudu z 28.6.2007, sp. zn. 30 Cdo 154/2007), pokud se hlásí alespoň teoretické rovině k významu zdraví v hierarchii obecně uznávaných hodnot, k potřebě naplnění satisfakční i preventivní funkce náhrady a k požadavku srovnatelnosti s výší náhrad jiných nemateriálních újem přiznávaných soudy (viz rozsudek nejvyššího soudu ze dne 21.10.2010, sp. zn. 25 Cdo 1106/2008), potom je jistě na místě připomenout například rozsudek velkého senátu Soudního dvora Evropské unie z 23.10.2012, sp. zn. C-581/10 a C-629/10, dle nějž náleží za tříhodinové zpoždění letu z Prahy do Dubaje paušální odškodnění 600 Euro, tedy cca 15.300 Kč (přičemž pro srovnání např. za roztržení oka dle položky 053 přílohy vyhlášky náleží odškodnění bolesti 14.400 Kč).

K dovolacím soudem požadované srovnatelnosti s výší náhrad jiných nemateriálních újem přiznávaných soudy připomněla, že k ustálení jejího zdravotního stavu došlo nejdříve v druhé polovině XXX, tedy ve věku 54 let. Odškodnění ztížení společenského uplatnění je přitom dle ust. § 444 SOZ odškodněním jednorázovým, v případě žalobkyně tedy zhruba na 28 let zbývajících života (vycházejí z tabulek dožití dostupných na webu ČSÚ). Odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 1.060.800 Kč, tak činí v přepočtu na jeden rok zbývajících života žalobkyně necelých 38.000 Kč, resp. v přepočtu na jeden měsíc zbývajících života cca 3.157 Kč. Odškodnění bolesti ve výši 426.240 Kč pak v přepočtu vychází na cca 17.760 Kč za jeden měsíc akutní fáze bolesti, prodělaných operačních zákroků a duševního strádání (dle díkce § 2 a § 4 vyhlášky). Žádná z uvedených částek se v porovnání s odškodněním za tříhodinové zpoždění letu ve výši 15.300 Kč jistě nemůže jevit jako nepřiměřeně vysoká.

V neposlední řadě žalobkyně připomenula stanovisko Ústavního soudu (nález ze dne 5.12.2012 sp. zn. IV. ÚS 444/11) že totiž "právo na zdraví úzce souvisí s právem na život; zdraví patří mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující kvalitu lidského života, a řadí se tak mezi absolutní základní práva a hodnoty, přičemž v ústavní rovině je mu ochrana poskytována článkem 31 Listiny. Jednou ze záruk práva na ochranu zdraví fyzické osoby garantovaného čl. 31 Listiny je princip plného odškodnění za utrpěnou újmu na zdraví. Jestliže je jednotlivec prokazatelně obětí porušení práv zakotvených v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, měl by mít k dispozici prostředek k nápravě uplatnitelný před státním orgánem, který o něm rozhodne a přizná odškodnění, je-li to vhodné. V případech neúmyslného porušení práva na život či zásahu do fyzické integrity jedince v medicínské oblasti postačí náprava prostředky dostupnými v právu občanském. Lze tedy dovodit, že závazek státu zajistit ochranu zdraví jedince se může projevit i v soukromoprávní oblasti, a to zakotvením povinnosti škůdce nahradit poškozenému utrpěnou škodu na zdraví tak, aby poškozený disponoval dostatečnými finančními prostředky k podniknutí všech potřebných kroků za účelem obnovení zdraví, případně k vytvoření podmínek pro svou důstojnou existenci, není-li plné obnovení zdraví možné. Důležitost ochrany tělesné integrity osoby v rámci deliktního práva potvrzuje i akademický projekt Principů evropského deliktního práva, jehož hlavní myšlenky byly akceptovány zejména judikaturou v celé řadě evropských a mimoevropských států a který chápe škodu jako újmu na chráněném statku, jako je majetek, osoba nebo jiný chráněný zájem, přičemž nejvyšší míru ochrany požívají lidský život, integrita člověka, lidská důstojnost a svoboda (srov. Tichý, L., Hrádek, J.: Deliktní právo v návrhu občanského zákoníku. Právní fórum č. 1/2012, str. 12). Ve vztazích, v nichž si jsou účastníci rovni, při výkladu či aplikaci jednoduchého práva na takové vztahy jsou soudy povinny toto prozařování pečlivě vážít a brát v potaz tak, aby současně dostály své povinnosti poskytovat ochranu jak právům v rovině jednoduchého práva, tak právům základním (srov. Nález sp. zn. I. ÚS 185/04 ze dne 14.7.2004).

V dalším odvolacím řízení účastníci shodně potvrdili, že co do skutkového stavu nedošlo oproti zjištěním soudu prvního stupně k žádné změně.

Žalovaná i vedlejší účastník setrvali na obsahu odvolání (viz shora) a učinili shodný odvolací návrh.

Žalobkyně jednak odkázala na své předchozí vyjádření k odvolání žalované a uvedla, že dříve vydaný rozsudek odvolacího soudu považovala za správný a zcela se s ním ztotožňuje. Naproti tomu rozhodnutí Nejvyššího soudu nepřijímá, nemůže se s ním ztotožnit, což vyjádřila ve svém podání na čl. 424-426 spisu (výše uvedené), kde se snažila uvést, že považuje rozhodnutí Nejvyššího soudu za nelogické, které popírá zásady rozhodování při posuzování zvýšení odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění a tam uvedený přehled rozhodnutí, na které je odkazována, považuje za neodůvodnění „pelmel“. Navrhla, aby odvolací soud rozhodl v intencích svého předchozího rozhodnutí.

Odvolací soud vedl účastníky ke smíru, příp. k mimosoudní dohodě, a za tím účelem jim umožnil vzájemnou poradu bez přítomnosti soudu; ke smíru ani mimosoudní dohodě pro rozdílnost stanovisek nedošlo.

Pokud jde o námitku promlčení, kterou žalovaná spolu s vedlejším účastníkem vůči nároku uplatněného žalobkyní vznesli, krajský soud plně odkazuje na závěry, dle nichž tato

námítka není opodstatněná, jak je vyjádřil ve svém rozsudku z 14.3.2016.

Krajský soud opakuje, že odvolání žalované směřovalo do části přísudečného výroku II., a to do částky 1.645.234 Kč s příslušenstvím. Žalovaný souhlasil s žalobou co do částky 422.280 Kč, když tato část výroku II., tvořená bolestným ve výši 24.480 Kč a ztížením společenského uplatnění ve výši 397.800 Kč, nebyla napadena odvoláním a také nabyla právní moci. Odvolání žalované se tak dotklo okresním soudem přiznaného nároku za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti, po skončení pracovní neschopnosti, dále proti části nároku převyšující bolestné nad částku 24.480 Kč a proti zvýšení nároku za ztížení společenského uplatnění nad částku 397.800 Kč. Výroky I. a III. nebyly odvoláním napadeny a v tomto rozsahu nabyly rozsudek okresního soudu právní moci. Odvoláním byly napadeny také závislé vedlejší výroky.

Krajský soud po skutkové stránce zcela převzal závěry okresního soudu, učiněné z jím provedených důkazů, jak jsou přehledně uvedeny v odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku

Podle ust. § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, účinného od 1. 1. 2014, se věc posuzuje podle dosavadních předpisů, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též jen „obč. zák.“), tedy dle ust. § 444 až 447 obč. zák., a podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále opět jen „vyhláška“), neboť jde o právo na náhradu újmy na zdraví vzniklé porušením právní povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo před 1. 1. 2014.

Při určení náhrady za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti od XXX ve výši 83.520 Kč (§ 446 obč. zák.) a náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti a při přiznání invalidity (§ 447 obč. zák.) za období od XXX ve výši 212.794 Kč, vyšel okresní i odvolací soud ze shodných prohlášení žalované a vedlejšího účastníka, kteří při jednání u okresního soudu dne 31.8.2015 výpočet provedený žalobkyní ani jí požadovanou výši náhrady nespороvali a neměli proti ní žádné námítky, kromě námítky promlčení, která byla soudy obou stupňů shledána nedůvodnou. Krajský soud proto na své dřívější závěry ohledně přiznané ztráty na výdělků v rozsudku z 14.3.2016 zcela odkazuje. Proti těmto závěrům odvolacího soudu ostatně žalovaná ani vedlejší účastník v dovolání nebrojili a patrně nedopatřením byl i tento nárok zahrnut Nejvyšším soudem do zrušovacího výroku (83.520 Kč + 212.794 Kč = 296314 Kč), když jiné vysvětlení jeho rozsudek nenabízí.

Sporným předmětem řízení se tedy stala částka 1.064.760 Kč s příslušenstvím, která představuje bolestné v částce 401.760 Kč (základní částka bolestného za 444 bodů představuje 53.280 Kč, zvýšení na osminásobek předchozím rozhodnutím odvolacího soudu představuje částku 426.240 Kč, žalobkyně odvoláním nenapadla částku 24.480 Kč) a ztížení společenského uplatnění 663.000 Kč (rozdíl oproti výši dle bodového ohodnocení 397.800 Kč a částkou přiznanou okresním soudem i odvolacím soudem v předchozím rozhodnutí ve výši 1060.800 Kč, představující 2,66 násobek zvýšení základní náhrady).

Bolestné se stanoví podle ustanovení § 2 odst. 1, § 4 odst. 2, § 8 odst. 2 písm. a) a § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 440/2001 Sb. Bolest se odškodňuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 1 a 3 této vyhlášky, a to za bolest způsobenou škodou na

zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků; za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání způsobené škodou na zdraví osobě, která tuto škodu utrpěla ("poškozený"). V případě, že lékař z důvodů podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky zvýší v posudku počet bodů (nejvýše o 50% celkové výše bodového ohodnocení), je toto zvýšení součástí bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku, které je základem pro stanovení výše odškodnění ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 vyhlášky. Takto stanovenou výši odškodnění pak soud může postupem podle § 7 odst. 3 vyhlášky v odůvodněných případech zvýšit.

Podle skutkových zjištění okresního soudu žalobkyně po dobu více jak jednoho a půl roku trpěla přetrvávajícími bolestmi, které jí znemožňovaly spánek a ovlivňovaly ji při všech denních aktivitách. Znalecký ústav při stanovení bodového ohodnocení bolesti s ohledem na všechny aspekty léčení a poškození zdraví doporučil zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., stejně tak i v případě ztížení společenského uplatnění, když navýšení o 50%, které sám učinil, považoval za naprosté minimum. Znalecký ústav zákrok hodnotil jako výjimečně bolestivý, léčba měla zvláště bolestivý či komplikovaný průběh, bolesti ovlivňovaly spánek i psychiku. Bolestivé utrpení byla žalobkyně nucena snášet poměrně dlouhou dobu do doby provedení revizní operace ve Vysoké nad Jizerou a dále do doby ustálení jejího zdravotního stavu.

Lze tedy zdůraznit, že znalecký ústav ve svém posudku považoval své navýšení základního ohodnocení o 50% za nedostatečné a tedy i z hlediska odborného hodnotí strádání žalobkyně jako dlouhodobé a intenzivní. Krajský soud může souhlasit i s žalobkyní v jejím názoru, že max. 50% navýšení z důvodu prodloužení doby léčení nemůže dostatečně, souladně s principem proporcionality, zohlednit, zda akutní fáze bolesti a duševní strádání, odškodňovaná v rámci odškodnění bolesti, trvala den, týden, měsíc, rok, dva roky nebo tři roky. Právní předchůdce žalované XXX již dne XXX, po dlouhém a neúspěšném léčení v důsledku dalšího chybného zákroku žalované se až dne XXX žalobkyně podrobila v Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie ve Vysokém nad Jizerou operačnímu výkonu, při němž jí byl mj. XXX znovu sešit, a že i po této operaci u žalobkyně doznívaly bolesti, že následovala mnohaměsíční rehabilitace a že zároveň se u žalobkyně rozvíjelo psychické onemocnění, pro něž je od XXX v péči XXX a které je v dané souvislosti stejně závažné ne-li pro další život a uplatnění žalované závažnější, než postižení její XXX, žalobkyně se stala v důsledku dvojího chybného lékařského zákroku žalované invalidní. Zdravotnímu stavu žalobkyně jistě neprospělo chování žalované, která se snažila uplatnění odškodnění žalobkyně u soudu ztížit nebo alespoň oddálit zatajováním dokumentace a je pravděpodobné, že účelem jednání bylo docílit promlčení nároku. Takové jednání je nepochybně v rovině morální odsouzené, pokud pochází od léčebného zařízení, kde člověk očekává ochranu svého zdraví a jednání na vysoké etické úrovni, jde o fakt závažnější.

Krajský soud znovu odkazuje na své přechozí závěry a považuje zvýšení odškodnění na osminásobek v souladu se všemi výše zmíněnými hledisky, vztahujícími se k rozhodování o odškodnění náhrady za bolest. Krajský soud je přesvědčen, že především hledisku kompenzačnímu a satisfakčnímu (kterého se žalobkyně v rovině morální od žalované ani v náznu nedostalo), a rovněž hledisku přiměřenosti odpovídá právě osminásobek základní výše odškodnění bolestného v částce 426.240 Kč. Připomíná se, že snad „bohudík“ je daný případ ve všech aspektech nesrovnatelný jak délkou léčení a vytrpěné bolesti, tak v dopadech na další život žalobkyně, navíc i se značnými dopady v psychické oblasti, v jejichž důsledku se jí rozpadl

dosavadní spokojený soukromý život, s případy dostupnými z judikatury. Ani příkladmo uváděná rozhodnutí Nejvyššího soudu v jeho zrušovacím rozhodnutí neobsahují žádný konkrétní případ, ve všech aspektech srovnatelný. Slovy žalobkyně šlo o dvě rekonstrukční operace, o minimálně dva roky bolestí a dva roky intenzivního duševního strádání a stala se v důsledku poškození invalidní s důsledkem jen obtížného pracovního uplatnění na trhu práce. Za zdůraznění stojí, že žalobkyně byla pracovníci žalované v XXX a tuto práci již nemůže v důsledku pochybení žalované vykonávat. Nešlo tedy o „typové“ bolesti, jak se někdy v judikatuře zmiňuje. Na duševním postižení žalobkyně se nutně promítlo i to, že se žalobkyni za poškození zdraví neomluvila, ani jí nenabídla žádné odškodnění; naopak přistoupila k zatajení zdravotnické dokumentace, jejíhož vydání se žalobkyně musela domáhat soudní cestou. I po zahájení soudního řízení o náhradu škody na zdraví svoji odpovědnost bagatelizovala s odkazem na to, že neúmyslné přerušení středního nervu představovalo komplikaci výkonu, která může při provádění tohoto typu výkonu nastat, nikoliv že by se jednalo o pochybení ze strany žalované či operátora.

Rozhodnutí pod sp. zn. 25 Cdo 1223/2008 je co do skutkového stavu nesrovnatelné; v rozhodnutí pod sp. zn. 4296/2010 soud přiznal za postižení dolní končetiny při nehodě (zlomeniny stehenní a lýtkové kosti, hluboké rány stehna a bérce) bolestné ve výši 1,5 násobku bodového ohodnocení s tím, že v něm není ničeho o následných operacích a duševním strádání odškodňovaném jako bolest, další zmiňovaná rozhodnutí ohledně bolestného jsou dle názoru odvolacího soudu skutkově nesrovnatelná a lze odkázat na jejich rozbor ve vyjádření žalobkyně k dovolání, jež je součástí odůvodnění tohoto rozsudku. V rozhodnutích zmiňovaných dovolacích soudem, pokud je v nich otázka bolestného řešena, se v případech daleko nižšího bolestivého strádání za přiměřená považují zvýšení na dvojnásobek.

Pokud dle ust. § 2 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. se v rámci odškodnění bolesti odškodňuje bolest způsobená škodou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků, přičemž za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání, pak právě s ohledem na prokázanou skutečnost, že před XXX netrpěla žalobkyně žádnými závažnými psychickými problémy, že její psychické problémy jsou v příčinné souvislosti s handicapem vzniklým po operaci, ze které má trvalé následky, a že žalobkyně trpí depresivní poruchou, při které dominuje XXX, XXX, že XXX je důsledkem jejího současného psychického stavu, že na stresové situace reaguje citlivěji a v důsledku prožívaného stresu dochází sekundárně k opětovnému zhoršení psychických potíží, a že psychické potíže snižují celkovou frustrační toleranci žalobkyně k zátěžím, což se projevuje následným zvýrazněním stresu, tak právě s ohledem na intenzivní duševní strádání po dlouhou dobu trvajících a již nikoli ve výsledku úspěšného léčení v souvislosti se škodní událostí krajský soud považuje za přiměřené zvýšení bolestného pro duševní strádání na čtyřnásobek a pro dlouhotrvající bolesti při dvou operacích v důsledku lékařského pochybení žalované na dvojnásobek za každou další operaci, celkem tedy na osminásobek odškodnění vycházejícího z lékařského posudku na podkladě bodového ohodnocení. Celkové odškodnění bolestného, jež zůstalo předmětem, řízení tak činí výše zdůvodněných 401.760 Kč. Uvedenou částku považuje krajský soud souladnou s hlediskem proporcionality a dalšími výše zmíněnými hledisky, jež soud při své úvaze o odškodnění zvažuje. Krajský soud pak poukazuje rozbor odškodnění bolesti v návaznosti na společenské podmínky a účel odškodnění, když základní výše bodového ohodnocení je těmto zjevně neodpovídající a právě proto pomocná metodika pro odškodnění nemajetkové újmy Nejvyššího soudu (viz jeho

webové stránky) ve vztahu k občanskému zákoníku účinnému od 1.1.2014 uvažuje s výší náhrady za bod ve více než dvojnásobné výši. Krajský soud ještě dodává, že ve vztahu k bolestnému jej dovolací soud ve výše označeném zrušujícím rozhodnutí nezavázal závazným názorem ohledně jeho výše (jak tomu učinil ve vztahu k ztížení společenského uplatnění), nýbrž k „objektivizaci“, jíž dle svého přesvědčení učinil.

Pokud jde o ztížení společenského uplatnění, Nejvyšší soud celkovou částku 1.060.800 Kč považoval za nepřiměřenou v porovnání s jinými případy, které dovolací soud řešil. V tomto smyslu je tedy jeho názor závazný. Pokud jde o případy, k jejichž srovnání krajský soud zavázal, byť je třeba poznamenat, že závazný názor se může týkat jen právního posouzení a nikoli posouzení skutkového, a že z ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. plyne oprávnění soudu, aby sám podle svého uvážení posoudil, jaké zvýšení náhrady je v konkrétní posuzované věci přiměřené, a že precedentální právo není v našem právním řádu pramenem práva, jejich rozbor se podává z vyjádření žalobkyně k rozsudku dovolacího soudu. Výběr rozhodnutí, na něž dovolací soud poukazuje, považuje (byť při skutkově ne zcela srovnatelných případech, jak výše krajský soud zmínil, neboť znovu opakuje, že zcela srovnatelný případ v judikatuře vyšších soudů a ani své rozhodovací činnosti nenalezl) za přiměřené zvýšení náhrady na trojnásobek i vyšší. Přibližně srovnatelným se krajskému soudu jeví případ uvedený v usnesení Nejvyššímu soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 5079/2015. V něm po skutkové stránce „po operačním zákroku v r. 2006 došlo k poškození nervů levé horní končetiny žalobkyně, což má za následek výrazné a nevratné omezení hybnosti této končetiny, jakož i deprese. Před poškozením zdraví žalobkyně pracovala jako zdravotní sestra, běžně řídila automobil, jezdila na kole, rekreačně se věnovala tenisu, turistice a vodáctví, pečovala o rodinu a domácnost. Nyní má problémy se spaním, neboť musí spát ve vynucených polohách. Není nadále schopná vykonávat své předchozí zaměstnání, omezuje ji dlouhodobé stání či sezení, může vykonávat práci v rozsahu do čtyř hodin denně, avšak pravidelně střídavě vsedě a vestoje. Má potíže se zvládáním situací v přeplněných prostorách (prostředky hromadné dopravy) s ohledem na obavu o další možné poranění postižené končetiny. Postiženou končetinu může používat pouze k nesení lehčích břemen do 5 kg, poté ale mívá větší bolesti, stejně jako při volné poloze končetiny bez zavěšení. Nemůže se nadále věnovat svým sportovním koníčkům ani řídit automobil, potřebuje pomoc třetí osoby s péčí o domácnost (nákupy, vaření) a svou osobu (hygiena, oblékání). Po zhodnocení zjištěného skutkového stavu v této věci odvolací soud s odkazem na judikaturu dovolacího soudu uzavřel, že v daném případě je přiměřené mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky představující čtyřnásobek základního bodového ohodnocení, přičemž soudem prvního stupně zvolené navýšení o devítinásobek je vyhrazeno především těm případům, kdy je poškozený téměř vyřazen ze života, jeho předpoklady pro budoucí uplatnění ve společnosti jsou téměř nebo zcela ztraceny, popřípadě není vůbec schopen samoobslužných úkonů.“ Výše bylo již uvedeno, že zde posuzovaný případ je závažnější v tom, že poškození zdraví žalobkyně žalovanou vyžádalo extrémně dlouhou a intenzivní rehabilitaci, opakované hospitalizace, vyšetření a operace, že poškození zdraví žalobkyně žalovanou je rozhodující příčinou stávající invalidity žalobkyně I. stupně, že poškození zdraví žalobkyně zcela zásadně ztížilo možnost jejího uplatnění na trhu práce, že následkem poškození zdraví jsou každodenní potíže při zcela běžných činnostech, poškození zdraví žalobkyně má za následek chronické bolesti v levé ruce, chronickou nespavost a chronické psychické problémy.

Podle nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 444/11 právo na zdraví úzce souvisí s právem na život; zdraví patří mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující kvalitu lidského života, a řadí se tak

mezi absolutní základní práva a hodnoty, přičemž v ústavní rovině je mu ochrana poskytována článkem 31 Listiny. Závazek státu zajistit ochranu zdraví jedince se projevuje v soukromoprávní oblasti, a to zakotvením povinnosti škůdce nahradit poškozenému utrpěnou škodu na zdraví tak, aby poškozený disponoval dostatečnými finančními prostředky k podniknutí všech potřebných kroků za účelem obnovení zdraví, případně k vytvoření podmínek pro svou důstojnou existenci, není-li plné obnovení zdraví možné. Povinnost škůdce poskytnout poškozenému plnou náhradu za veškeré utrpěné ztráty a škody představuje úhelný princip mezinárodního práva lidských práv i humanitárního práva. Odškodněním je chápána škála opatření s cílem napravit způsobenou újmu a uvést oběť do postavení, ve kterém se nacházela před protiprávním jednáním, a to v rozsahu, v jakém je to možné. Občanskoprávní úprava si je vědoma skutečnosti, že má poškozeným poskytnout dostatečnou právní ochranu v podobě plnění reparační funkce, která spočívá v tom, že škůdce donutí co nejrychleji a nejúplněji nahradit škodu. Uvedené se v posuzovaném případě musí projevit tak, aby odškodnění alespoň reparovalo dopady do dalšího života žalobkyně při ztrátě jejích dalších příležitostí nejen na trhu práce, ale i v osobní oblasti a vyvážilo dopad poškození i do psychického stavu. Z argumentace žalobkyně se případně krajskému soudu jeví, že je-li odškodnění ztížení společenského uplatnění dle ust. § 444 obč. zák. odškodněním jednorázovým, v případě žalobkyně tedy zhruba na 28 let zbývajících života (vycházejí z tabulek dožití dostupných na webu ČSÚ), pak odškodnění ztížení společenského uplatnění ve výši 1.060.800 Kč (dle zrušeného rozhodnutí), činí v přepočtu na jeden rok zbývajících života žalobkyně necelých 38.000 Kč, resp. v přepočtu na jeden měsíc zbývajících života cca 3.157 Kč.

Krajský soud proto vzhledem k závaznému názoru dovolacího soudu koriguje dříve stanovenou náhradu 1.060.800 Kč jako odškodnění ztížení společenského uplatnění žalobkyně, představující 2,66 násobek odškodnění dle bodového hodnocení, na částku 2,5 násobku, tedy na částku 994.500 Kč, což představuje částku, která závažné dopady chybného léčebného zákroku žalované do dalšího života žalobkyně reparuje částkou necelých 3.000 Kč měsíčně na dobu zbytku jejího života. O přiměřenosti takového odškodnění ztížení společenského uplatnění žalobkyně ve všech oblastech dalšího života, a to zejména k dopadům duševního onemocnění, krajský soud nemá sebemenší pochybnost. Má dále za to, že ve smyslu názoru, vysloveného v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 3086/2009, jde právě o případ, kdy mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění nelze omezovat pouze na případy vysoké a mimořádné úrovně uplatnění ve společnosti (špičkové umělce, sportovce apod.), nýbrž je lze přiznat i v případech, kdy úroveň kulturních, sportovních a jiných aktivit poškozeného před vznikem škody nebyla vysoká a mimořádná, avšak o případ hodný zvláštního zřetele jde z jiných důvodů, přičemž je třeba diferencovat i různou intenzitu následků takové zvýšení odůvodňujících. Krajský soud dle svého přesvědčení výše vyslovil důvody, které ho k tomuto závěru vedou.

Krajský soud proto potvrdil (§ 219 o.s.ř.) co do částky 1.294.774 Kč přísudečný výrok II. rozsudku okresního soudu v rozsahu napadeném odvoláním žalované spolu s úrokem z prodlení ve výši 7,75% ročně z částky 325.114 Kč (jde o rozdíl mezi částkou základního nároku proti rozsahu již přiznaného úroku z prodlení z částky 422.280 Kč, představující prodlení žalované; ohledně vysvětlení, s plněním které části nároku se žalovaná dostala do prodlení, se pro stručnost odkazuje na dříve vyslovené závěry) a výrok II. rozsudku okresního soudu změnil (§ 220 o.s.ř.) tak, že žalobu co do částky 350.460 Kč zamítl.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla osvobozena od placení soudního poplatku z žaloby

(§ 11 odst. 2 písm. d/ zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích v platném znění) a soud jí přisoudil nárok na náhradu způsobené škody na zdraví v celkové výši 1.717.054 Kč, rozhodl odvolací soud, že žalovaná je dle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích povinna zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek ze žaloby ve výši 85.853 Kč, tedy 5 % z přiznané částky 1.783.354 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 4 odst. 1 písm. i/ a § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Poplatek byl vyměřen dle položky 1 písm. b/ Sazebníku soudních poplatků – přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb. Tím odvolací soud změnil výrok VII. napadeného rozsudku (§ 220 odst. 2 o.s.ř.).

Vzhledem ke změně rozhodnutí okresního soudu krajský soud musel znovu rozhodnout o nákladech řízení účastníků dříve vynaložených před okresním soudem, odvolacím soudem a dovolacím soudem a také o nákladech tohoto odvolacího řízení. Rozhodoval dle zásady u vedené v ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., dle něhož, i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. Dále odkazuje na dříve vyslovené vysvětlení, že povinnost nahradit náklady řízení stihá spolu s účastníkem i vedlejšího účastníka na jeho straně.

Náklady řízení žalobkyně před okresním soudem tvoří náklady jejího právního zastoupení, a to v rozsahu 15 úkonů právní služby, přičemž jeden z nich toliko v rozsahu poloviční sazby mimosmluvní odměny. Sazba za úkon právní služby advokáta žalobkyně činí 15.180 Kč (podle § 7 bod 6 vyhl. č. 177/1996 Sb. ze základu 1,717.054 Kč, a to za převzetí věci, sepsání žalobního návrhu, účast při jednání dne 28.5.2013, účast při výslechu před dožádaným soudem – Okresním soudem v Náchodě dne 4.7.2013, účast při výslechu svědkyně mimo jednání dne 15.7.2013, účast při jednání dne 2.9.2013 přesahující dvě hodiny (2 úkony), podání ve věci ze dne 31.10.2013 (částečné zpětvzetí žaloby), účast při jednání dne 11.11.2013, účast při jednání dne 3.2.2014, vyjádření ke znaleckému posudku ze dne 14.8.2014, účast při výslechu před dožádaným soudem – Okresním soudem v Olomouci dne 1.10.2014, účast při jednání dne 31.8.2015 přesahujícího dvě hodiny (2 úkony) a účast při vyhlášení rozhodnutí dne 8.9.2015 (§ 11 odst. 1 písm. a/, d/, g/a § 11 odst. 2 písm. f) vyhl. č. 177/96 Sb.). Odvolací soud nepřiznal žalobkyni, stejně jako okresní soud, jeden úkon právní služby za zpracování otázek znalci, když tyto otázky mohl zástupce žalobkyně specifikovat kdykoliv během jednání ve dnech 11.11.2013 a 3.2.2014. K přiznaným úkonům právní služby je dále nutno připočítat 15 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Podle § 14 odst. 1 písm. a) a § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb., v platném znění byla přiznána zástupci žalobkyně náhrada za promeškaný čas, a to po 800 Kč za 8 půlhodin v souvislosti se sedmi jednáními u Okresního soudu v Pardubicích (celkem 5.600 Kč), 1.000 Kč za 10 půlhodin v souvislosti s účastí u dožádaného soudu v Náchodě a 1.200 Kč za 12 půlhodin v souvislosti s účastí u dožádaného soudu v Olomouci. Náhrada za promeškaný čas představuje celkem částku 7.800 Kč. Podle § 13 odst. 1 vyhl. č. 177/96 Sb., v platném znění byla dále přiznána náhrada cestovních výdajů právního zástupce žalobkyně v celkové výši 12.254 Kč. K cestám k procesnímu soudu i k cestám k dožádaným soudům byl použit osobní automobil XXX. Cestovní výdaje k jednáním ve dnech 28.5.2013, 15.7.2013, 2.9.2013 a 11.11.2013, kdy bylo pokaždé ujeté 190 km, představují částku 4.324 Kč (za jednu jízdu činí cestovné 1.081 Kč). Cestovní výdaje k jednání dne 3.2.2014 činí částku 1.094 Kč a cestovní výdaje k jednáním ve dnech 31.8. a 8.9.2015 činí částku 2.192 Kč (jedna jízda ve výši 1.096 Kč). Při cestě k Okresnímu soudu v Náchodě dne 4.7.2013 bylo ujeté 310 km a cestovní výdaje představují částku 1.764 Kč, při cestě k Okresnímu soudu v Olomouci dne 1.10.2014 bylo ujeté 500 km a cestovní výdaje

představují částku 2.880 Kč. Odměnu advokáta a hotové výdaje v celkové částce 244.664 Kč bylo třeba podle § 137 odst. 3 o.s.ř. povýšit o 21% DPH ve výši 51.379,- Kč. Celková výše nákladů za právní zastoupení žalobkyně před okresním soudem tak činí částku 296.043 Kč. K výše uvedeným nákladům žalobkyně přičetl odvolací soud ještě náklady ve výši 5.000 Kč za vypracovaný znalecký posudek týkající se bodového ohodnocení bolestného a ztížení společenského uplatnění. Je skutečností, že tento posudek byl vypracován v průběhu řízení, avšak byl předložen soudu ještě před zadáním znaleckého posudku Univerzitě Palackého v Olomouci. Podle názoru odvolacího soudu nebyl náklad na tento důkaz vynaložen neúčelně a okresní soud mohl z jeho závěrů ohledně bodového ohodnocení vycházet. Celkové náklady žalobkyně za řízení před okresním soudem činí 301.043 Kč.

Náklady prvního odvolacího řízení žalobkyně sestávají z odměny advokáta v rozsahu 2 úkonů právní služby (vyjádření k odvolání, účast při jednání) z tarifní odměny 1.294.774 Kč (odvoláním nebylo napadeno 422.280 Kč), když odměna za každý z nich činí 13.500 Kč (§ 7 AT), dále advokátu žalobkyně náleží paušální náhrada hotových výdajů za dva úkony po 300 Kč (§ 13 odst. 3 AT), cestovní náhrada za jízdné zástupce žalobkyně k odvolacímu jednání do Pardubic a zpět ve výši 1.043 Kč, náhradu za ztrátu času za 8 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., vše s připočtením 21% DPH ve výši 6.183 Kč představuje částku 35.626 Kč.

Z řízení před dovolacím soudem dle obsahu spisu žalobkyni žádné náklady nevznikly, když zástupci žalobkyně nebylo dovolání žalované doručeno a sama žalobkyně nereagovala.

Náklady řízení před okresním soudem zahrnující i první řízení před odvolacím soudem tak představují částku 336.669 Kč, kterou žalované a vedlejšímu účastníku na její straně krajský soud uložil nahradit žalobkyni do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce (§ 160 odst. 1 věty před středníkem a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Náklady dalšího řízení před odvolacím soudem sestávají z tří úkonů právní služby advokáta žalobkyně, konkrétně vyjádření z 13.12.2017, které krajský soud považuje za účelně vynaložený úkon k obraně práva, účast při odvolacím jednání 18.12.2017 a účast při vyhlášení rozhodnutí dne 20.12.2017 (v rozsahu poloviny mimosmluvní odměny), ve výši 33.750 Kč z předmětu odvolacího řízení 1,294.774 Kč), paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony po 300 Kč, cestovní náhrady k jednání soudu představující jízdné 2.106 Kč (1.053 Kč za jednu cestu vozidlem XXX, s průměrnou spotřebou nafty 5,73 l/100 km v ceně 28,60 Kč za jeden litr, celková náhrada za 1 km činí 5,54 Kč, 190 ujetých km za jednu cestu), celkem včetně 21% DPH částku 46.411 Kč, kterou žalované a vedlejšímu účastníku na její straně krajský soud uložil nahradit žalobkyni do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce (§ 160 odst. 1 věty před středníkem a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

V průběhu řízení vznikly státu náklady za znalečné ve výši 5.228,50 Kč, které byly hrazeny z rozpočtových prostředků. Celkové náklady za vypracovaný znalecký posudek představovaly částku 23.958 Kč, náklady znalečného za výsledky znaleců při jednání soudu činily částku 1.270,50 Kč, celkem 25.228,50 Kč. Žalovaná hradila zálohu na znalecký posudek ve výši 20.000 Kč a částka, která není kryta zálohou, představuje 5.228,50 Kč. Ohledně těchto nákladů státu je nutno aplikovat ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř., podle kterého má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Náklady na znalečné ve výši 5.228,50 Kč

odvolací soud uložil k zaplacení neúspěšné žalované a s vedlejším účastníkoví na její straně, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 věty před středníkem o.s.ř.) na účet Okresního soudu v Pardubicích.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání u Okresního soudu v Pardubicích ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR se sídlem v Brně.

V Pardubicích dne 20. prosince 2017

Mgr. Miloš Zdražil v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Fífková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Vojtka a soudců JUDr. Hany Tiché a JUDr. Roberta Waltra v právní věci žalobkyně: **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, zastoupená JUDr. Viktorem Pakem, advokátem se sídlem Francouzská 171/28, 120 00 Praha, proti žalované: **Nemocnice Pardubického kraje, a.s.**, IČO 27520536, se sídlem Kyjevská 44, 532 03 Pardubice, za účasti vedlejší účastnice na straně žalovaného: **ČSOB Pojišťovna, a.s.**, člen holdingu ČSOB, IČO 45534306, se sídlem Masarykovo náměstí 1458, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, o náhradu škody na zdraví, vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 106 C 162/2011, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 12. 2017, č. j. 18 Co 644/2015-440, takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 12. 2017, č. j. 18 Co 644/2015-440, se ve vyhovujícím výroku I a) v napadeném rozsahu **mění** takto:

Rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 8. 9. 2015, č. j. 106 C 162/2011-328, se v napadené části vyhovujícího výroku II ohledně částky 998 460 Kč mění tak, že v částce 412 020 Kč se žaloba zamítá; jinak se v částce 586 440 Kč rozsudek v tomto výroku potvrzuje.

II. Žalovaná a vedlejší účastnice **jsou povinny** společně a nerozdílně zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy prvního a druhého stupně v částce 345 377 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Viktora Paka.

III. Žalovaná a vedlejší účastnice **jsou povinny** společně a nerozdílně zaplatit České republice náhradu nákladů řízení v částce 5 228,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Okresního soudu v Pardubicích.

IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit soudní poplatek z žaloby v částce 21 941 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Pardubicích.

V. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Okresní soud v Pardubicích rozsudkem ze dne 8. 9. 2015, č. j. 106 C 162/2011-328, uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 2 067 514 Kč s příslušenstvím [na bolestném 710 400 Kč, na náhradě za ztížení společenského uplatnění (dále též „ZSU“) 1 060 800 Kč, za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti 83 520 Kč a po jejím skončení 212 794 Kč], co do částky 1 327 866 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky řízení a vůči státu. Vyšel ze zjištění, že dne XXX se žalobkyně podrobila v zařízení právní předchůdkyně žalované operaci XXX, při níž byl omylem přerušen XXX, který byl následně sešit, po dlouhodobé rehabilitaci podstoupila další operaci v jiném zdravotnickém zařízení, neboť předchozí zákrok nebyl zcela úspěšný, po další rehabilitaci přetrvává porucha XXX, což žalobkyni činí potíže při zcela běžných každodenních činnostech. Žalobkyně je invalidní, trpí bolestivostí XXX a depresivní poruchou. Před operací vedla běžný společenský, rodinný, pracovní a sportovní život, po operaci je z většiny těchto činností vyloučena nebo je schopna je vykonávat jen s velkými obtížemi. I když se před operací nevěnovala sportovní činnosti na vysoké úrovni, soud zohlednil, že tato její zájmová činnost je prakticky ztracena a i další zájmové činnosti vztahující se k rodinnému životu jsou značně omezeny, je narušen i její manželský život. Znaleckým dokazováním bylo zjištěno, že příčinou poškození zdraví žalobkyně bylo operační přerušování XX, bolestné bylo ohodnoceno 444 body včetně 50 % zvýšení podle § 6 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 440/2001 Sb. (dále též jen „vyhláška“) a ZSU 3 315 body rovněž včetně 50 % navýšení. Proto soud uzavřel, že žalovaná odpovídá za škodu podle § 420 obč. zák. a podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. zvýšil náhradu bolestného na 710 400 Kč a náhradu za ZSU na 1 060 800 Kč se zdůvodněním, že žalobkyně utrpěla poškození zdraví ve věku 52 let a následky poškození se projevují ve všech oblastech jejího života.

2. K odvolání žalované Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 14. 3. 2016, č. j. 18 Co 644/2015-373, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé ohledně částky 1 361 074 Kč s příslušenstvím [z toho činilo bolestné 401 760 Kč, náhrada za ZSU 663 000 Kč (přiznané bolestné ve výši 24 480 Kč a na náhrada za ZSU 397 800 Kč nebyly odvoláním napadeny) a náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti i po jejím skončení celkem 296 314 Kč], ohledně částky 284 160 Kč (bolestné) změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a při posouzení výše náhrady za ZSU odkázal na znalecký posudek a na závěry

soudu prvního stupně s tím, že žalobkyně utrpěla poškození zdraví na vrcholu profesní aktivity, byla zaměstnána, měla XXX a i v běžném životě je její omezení značné, ať se jedná o XXX v každodenních činnostech. S přihlédnutím k psychickým problémům žalobkyně odvolací soud dovedl, že žalobkyně má právo na náhradu za ZSU celkem ve výši 1 060 800 Kč, přičemž přihlédl i ke srovnání s Metodikou Nejvyššího soudu a poznamenal, že ztrátě funkčnosti XXX odpovídá náhrada asi 1 000 000 Kč. Shledal rovněž mimořádné důvody pro zvýšení bolestného podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., neboť žalobkyně po dobu více jak rok a půl trpěla bolestmi, které jí znemožňovaly spánek a ovlivňovaly ji při všech denních aktivitách, avšak na rozdíl od soudu prvního stupně považoval za přiměřené zvýšení na osminásobek základního bodového ohodnocení, tedy částku 426 240 Kč.

3. Na základě dovolání žalované Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 26. 9. 2017, č. j. 25 Cdo 3940/2016-409, zrušil rozsudek odvolacího soudu ve výroku I, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o povinnosti žalované plnit ve výši 1 361 074 Kč s příslušenstvím a v závislých výrociích II, III, IV a VI o náhradě nákladů řízení a o soudním poplatku a vrátil mu věc v tomto rozsahu k dalšímu řízení. Uzavřel, že s ohledem na věk, v němž žalobkyně utrpěla poškození zdraví, a zejména vzhledem k jejímu způsobu života před poškozením zdraví, a k omezením, jež jí zdravotní obtíže v běžném životě způsobily, je zřejmé, že celková náhrada za ZSU 1 060 800 Kč je nepřiměřeně vysoká, a to ve srovnání s jinými případy, které dovolací soud řešil, neboť v obdobných případech se celkové odškodnění pohybuje v nižších částkách. Odvolací soud odškodnění stanovil na zcela nepodloženém odhadu, když porovnání se ztrátou životních příležitostí ve smyslu Metodiky Nejvyššího soudu není možné za situace, že není podloženo posudkem znalce z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy, který je nezbytným podkladem takového odškodnění. V případě mimořádného zvýšení bolestného soud nezohlednil, že základní odškodnění bolesti zahrnuje nejen primární poškození zdraví, ale i následné bolestivé zdravotnické zákroky i náročnost způsobu léčení a vyžaduje porovnání s jinými obdobnými případy, což však odvolací soud neučinil, a zcela neobvykle stanovil odškodnění bolesti na osminásobek základního bodového ohodnocení.

4. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích poté vydaným rozsudkem ze dne 20. 12. 2017, č. j. 18 Co 644/2015-440, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku v částce 1 294 774 Kč s příslušenstvím, ohledně částky 350 460 Kč změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, změnil jej i ve výroku o povinnosti zaplatit soudní poplatek a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Odvolací soud při určení náhrady za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti, po jejím skončení a při přiznání invalidity, zcela odkázal na své předchozí závěry. Ohledně sporné části řízení v částce 1 064 760 Kč s příslušenstvím (představující 401 760 Kč na bolestném a 663 000 Kč na ZSU) odkázal rovněž na své předchozí závěry a po zhodnocení rozhodných hledisek za použití judikatury Nejvyššího soudu neshledal důvod pro stanovení bolestného v jiné než dříve stanovené částce (celkově 426 240 Kč). Vzhledem k závaznému právnímu názoru dovolacího soudu však korigoval svou dříve stanovenou náhradu za ZSU na 2,5 násobek odškodnění dle bodového ohodnocení, tedy na celkovou částku 994 500 Kč. Uzavřel, že přiznaná náhrada reparuje závažné dopady chybného léčebného zákroku žalované do dalšího života žalobkyně necelými 3 000 Kč měsíčně na dobu zbytku jejího života s tím, že mimořádné zvýšení náhrady za ZSU nelze omezovat pouze na případy vysoké a mimořádné úrovně uplatnění poškozeného ve společnosti.

5. Žalovaná podala dovolání co do částky 998 460 Kč v potvrzující části výroku I rozsudku odvolacího soudu, představující mimořádné navýšení bolestného a náhrady za ZSU, a do souvisejících výroků III, IV, V a VI o nákladech řízení s tím, že odvolací soud posoudil otázku zvýšení náhrady podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. v rozporu s ustálenou rozhodovací praxí odvolacího soudu a nezohlednil všechny okolnosti případu. Za otázku procesního práva pak označila, zda odvolací soud při rozhodnutí ve věci postupoval v souladu s ust. § 243g o. s. ř., když závazný právní názor odvolacího soudu při hodnocení nároku žalobkyně na ZSU respektoval pouze v nepatrné části a přiznanou náhradu snížil pouze symbolicky, a v případě bolestného jej nerespektoval vůbec. Nesprávné právní posouzení věci spatřuje ve zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky, pro něž v dané věci není prostor, neboť odvolací soud důvodnost navýšení a postupu podle tohoto ustanovení shledal pouze v přiměřenosti konečného navýšení, aniž by však bylo v řízení prokázáno, že v případě žalobkyně jde o případ mimořádného zřetele hodný. Přiznané navýšení odškodnění bolesti a ZSU je navíc nepřiměřeně vysoké. Navrhla proto zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení, případně postup podle § 243e odst. 3 o. s. ř.

6. Nejvyšší soud posoudil dovolání, vzhledem k datu napadeného rozhodnutí, podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 30. 9. 2017 (čl. II bod 2 zákona č. 296/2017 Sb., dále jen „o. s. ř.“), a jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastnicí řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) a je přípustné (§ 237 o. s. ř.) pro posouzení otázky přiměřené výše odškodnění bolesti a ZSU, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu. Dovolání je důvodné.

7. Nesprávné právní posouzení věci jako důvod dovolání (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval.

8. Vzhledem k ustanovení § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, účinného od 1. 1. 2014, posuzuje se věc podle dosavadních předpisů, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též jen „obč. zák.“).

9. Podle § 444 odst. 1 obč. zák. se při škodě na zdraví jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení jeho společenského uplatnění. Podle odst. 2 tohoto ustanovení Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí vyhláškou výši, do které lze poskytnout náhradu za bolest a za ZSU, a určování výše náhrady v jednotlivých případech.

10. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky se odškodnění bolesti určuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 1 a 3 této vyhlášky, a to za bolest způsobenou škodou na zdraví, jejím léčením nebo odstraňováním jejích následků; za bolest se přitom považuje každé tělesné a duševní strádání způsobené škodou na zdraví osobě, která tuto škodu utrpěla, (dále jen "poškozený"). Bodové ohodnocení škody na zdraví se vymezuje v lékařském posudku.

11. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky se odškodnění ztížení společenského uplatnění určuje podle sazeb bodového ohodnocení stanoveného v přílohách č. 2 a 4 této vyhlášky, a to za následky škody na zdraví, které jsou trvalého rázu a mají prokazatelně nepříznivý vliv na uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, zejména na uspokojování jeho životních

a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, a to s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví (dále jen "následky"). Odškodnění za ztížení společenského uplatnění musí být přiměřené povaze následků a jejich předpokládanému vývoji, a to v rozsahu, v jakém jsou omezeny možnosti poškozeného uplatnit se v životě a ve společnosti.

12. Podle § 7 odst. 1 vyhlášky se výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle odst. 3 tohoto ustanovení může soud ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele odškodnění stanovené podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

13. Ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky, které nastavuje kritéria pro mimořádné zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění i bolestného, patří k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. k právním normám, jejichž hypotéza není konkrétně stanovena přímo právním předpisem, ale závisí v každém jednotlivém případě na úvaze soudu. Uvedené ustanovení tak přenechává soudu, aby v každém jednotlivém případě sám vymezil hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností, a aby sám podle svého uvážení posoudil, zda se jedná o "zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele", a (v případě kladného závěru) jaké zvýšení náhrady je v konkrétní posuzované věci "přiměřené". V takových případech, ve kterých právní předpis poskytuje soudu možnost uvážení, může dovolací soud zpochybnit úvahu odvolacího soudu, jen je-li zjevně nepřiměřená (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2009, sp. zn. 22 Cdo 5164/2007, nebo ze dne 23. 9. 2010, sp. zn. 25 Cdo 2046/2009) nebo je založena na nesprávném právním názoru při aplikaci příslušného ustanovení.

14. Soudy obou stupňů důvodně vyšly ze zákonem založeného a podzákonou normou dopracovaného systému bodového hodnocení rozsahu nemajetkových újem podle postižením dotčených částí lidského těla. Bodový systém odškodnění účinný v občanskoprávních vztazích do 31. 12. 2013 sice podrobil kritice Ústavní soud v pracovněprávním sporu v odůvodnění nálezu ze dne 16. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3122/15, avšak ani takový způsob, odkazuje-li na něj zákon, nemusí být nepoužitelný, obzvláště slouží-li především k objektivizaci obtíží poškozeného a nezabývá-li soud možnosti takto zjištěnou částku upravit a individualizovat (či personalizovat) ji odpovídajícím způsobem s přihlédnutím ke konkrétním poměrům poškozeného tak, aby bylo možno dospět k odůvodněné a proporcionální výši náhrady srovnatelné s případy podobného charakteru. Takový přístup jako ústavně konformní ostatně akceptoval Ústavní soud například i v usneseních ze dne 16. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 1162/15, či ze dne 15. 2. 2017, sp. zn. II. ÚS 3238/15.

15. Odškodnění bolesti již samo o sobě v základní výměře představuje náhradu za nepříznivé následky poškození zdraví spočívající ve vytrpěné bolesti. Okolnost, že takto stanovená výše náhrady nevystihuje extrémní intenzitu bolesti, její dlouhodobost či opakování při více zákrocích či jiné důvody zostřeného vnímání bolesti poškozeným, lze pak promítnout do případné aplikace ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky mimořádným zvýšením náhrady (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 25 Cdo 4296/2010, publikovaný v časopise Soudní rozhledy č. 10/2013, s. 360, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1223/2008, publikované pod C 8370 v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, dále jen "Soubor"). Soudu potom přísluší, aby po zhodnocení důkazu znaleckým posudkem a jím uváděných skutečností (okolností), s přihlédnutím ke všemu, co v řízení vyšlo najevo

(§ 132 o. s. ř.) ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky uvážil, zda posuzovanou věc považuje z hlediska výše odškodnění bolesti za zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, a v kladném případě, jaké zvýšení považuje za přiměřené (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1004/2010, Soubor C 9636).

16. I výše náhrady za ztížení společenského uplatnění určená na základě celkového bodového ohodnocení stanoveného lékařem představuje již sama o sobě náhradu za následky újmy na zdraví, které jsou trvalého rázu a mají prokazatelně nepříznivý vliv na uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti. Předpokladem přiměřeného zvýšení náhrady stanovené na základě bodového ohodnocení v lékařském posudku ve smyslu ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky je existence takových výjimečných skutečností, které umožňují závěr, že zejména vzhledem k uplatnění poškozeného v životě a ve společnosti, kupříkladu při uspokojování jeho životních a společenských potřeb, včetně výkonu dosavadního povolání nebo přípravy na povolání, dalšího vzdělávání a možnosti uplatnit se v životě rodinném, politickém, kulturním a sportovním, i s ohledem na věk poškozeného v době vzniku škody na zdraví, nelze omezení poškozeného vyjádřit jen základním odškodněním za ZSU (srov. stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, Cpjn 203/2010, publikované pod č. 50/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen "Sbírka"). Úsudek soudu o přiměřenosti zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky, vycházející jak z individuálních okolností posuzované věci, tak z obecné zkušenosti soudu, včetně poznatků z jiných posuzovaných případů, musí dbát o to, aby přiznaná výše náhrady za ZSU byla založena na objektivních a rozumných důvodech a aby mezi touto přiznanou výší (peněžní částkou) a způsobenou škodou na zdraví existoval vztah přiměřenosti (srov. nález Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 350/03, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2010, sp. zn. 25 Cdo 1106/2008, Soubor C 9037).

17. Rozsah mimořádného zvýšení náhrady za ZSU musí být diferencován; rozdíly v závažnosti poškození zdraví a v intenzitě omezení, jež toto poškození zdraví vyvolalo, se musí projevit i v rozdílné míře zvýšení náhrady (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2006, sp. zn. 21 Cdo 2510/2005, ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. 25 Cdo 968/2008, publikované pod č. 8/2011 Sbírky, a ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1925/2008, Soubor C 8086). Zvyšování odškodnění musí mít jisté hranice, zachovat si racionální vztah k úrovni bodového ohodnocení jednotlivých následků poškození zdraví i jeho peněžnímu vyjádření, respektovat požadavek srovnatelnosti s jinými obdobnými případy, nesmí být projevem libovůle a mít zjevně likvidační účinky pro subjekty k náhradě škody povinné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 5223/2009, Soubor C 10776). Obdobné principy platí i pro mimořádné zvýšení bolestného. Zvyšování náhrady za ZSU pomocí násobků není výslovně upraveno v právním předpise a podstatná je přiměřenost celkové částky odškodnění; na druhé straně jsou násobky užitečnou a vžitou pomůckou, která přispívá ke sjednocování rozhodovací praxe soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2822/2011). Pro rozsah mimořádného zvýšení náhrady za ZSU jsou významné zjištění i závěry, jak se diagnostikované následky promítají do života poškozeného a nakolik ho omezují v dosavadních aktivitách a možnostech uplatnění v různých sférách zapojení do společnosti. Rozhodující je ovšem porovnání stavu před vznikem újmy na zdraví se stavem, který se vytvořil po ustálení zdravotního stavu poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 25 Cdo 1592/2010).

18. Na základě zjištěného skutkového stavu, jehož správnost nepodléhá dovolacímu přezkumu (§ 241a odst. 1 o. s. ř.), se lze ztotožnit se závěrem odvolacího soudu,

že jsou dány důvody pro mimořádné zvýšení náhrady bolestného podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Žalobkyně podstoupila při léčbě 2 operace, jež znalecký ústav hodnotil jako výjimečně bolestivé, léčba měla zvláště bolestivý, komplikovaný průběh, bolesti ovlivňovaly spánek i psychiku žalobkyně (a to natolik, že se u ní vyvinula depresivní porucha), přičemž tento bolestivý stav musela snášet více než 1,5 roku. Přestože již odškodnění v základní výměře představuje náhradu za vytrpěnou bolest, v projednávané věci nevystihuje velkou intenzitu bolesti, jíž konstatovali i znalci, její dlouhodobost vnímanou žalobkyní natolik intenzivně, že negativně ovlivňovala její spánek i běžný život, a skutečnost, že došlo k opakovaným operacím. Jedná se proto o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, což odůvodňuje zvýšení bolestného podle § 7 odst. 3 vyhlášky, neboť odškodnění v základní výši (53 280 Kč) nevystihuje výjimečné okolnosti případu. Potud se odvolací soud od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu neodchýlil.

19. Nelze se však ztotožnit s mírou zvýšení bolestného na osminásobek, jak uzavřel odvolací soud, neboť ve vztahu k jiným případům podobného druhu nejde ve výsledku o srovnatelnou a přiměřenou částku. Ohledně tohoto závěru lze odkázat na zdůvodnění předcházejícího zrušujícího rozhodnutí dovolacího soudu v této věci, jehož právními závěry byl odvolací soud vázán. Lze zopakovat, že navýšení základního bodového ohodnocení bolestného na osminásobek je v soudní praxi zcela ojedinělé a i v případech, kdy bolesti byly ve srovnání s bolestivostí léčení žalobkyně mnohem intenzivnější, nebylo přiznáno bolestné v takovémto mnohonásobném navýšení. Například ve věci sp. zn. 25 Cdo 1106/2008, bylo bolestné stanoveno v částce 213 000 (ve výši dvojnásobku) za situace, že poškozený, poté co utrpěl traumatické zranění, podstoupil bolestivé prodlužování levé dolní končetiny a zdlouhavé, téměř 2 roky trvající léčení a rehabilitaci. Dvojnásobek základního bodového ohodnocení byl přiznán ve věci sp. zn. 25 Cdo 1096/2013 i poškozenému, který při dlouhodobé hospitalizaci podstoupil opakované chirurgické zákroky, z nichž první čtyři byly provedeny v krátkém časovém úseku 10 dní, což bylo mimořádně zatěžující (srov. dále i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2013, sp. zn. 25 Cdo 4296/2010, nebo ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 21 Cdo 1004/2010). I ve srovnání s výší odškodnění v případech obdobné bolestivosti jako u žalobkyně, je výše náhrady stanovená odvolacím soudem v částce přesahující 400 000 Kč nepřiměřeně vysoká. Lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 25 C 4650/2015, kde poškozené byla při operaci roztržena podklíčková žíla, což si vyžádalo okamžitý další operační výkon, při němž musela být přetřata její klíční kost ve skloubení s kostí hrudní, v důsledku toho vznikl pakloub, který jí byl odstraněn pozdější operací, přičemž při léčení trpěla dlouhodobými intenzivními bolestmi, bylo bolestné stanoveno v částce 189 000 Kč (ve výši dvojnásobku). I ve věci sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, kde šlo o ochrnutí ruky, bolestné bylo ohodnoceno větším počtem bodů než u žalobkyně a lze proto předpokládat, že bolesti byly přinejmenším srovnatelné, bylo přiznáno bolestné v částce 219 600 Kč. Lze shrnout, že odškodnění bolesti se ve srovnatelných případech pohybuje okolo 200 000 Kč. Byť žalobkyně trpěla bolestí, jež ji podstatně omezovala v životě, dlouhou dobu, podstoupila pouze dvě operace (z toho jednu bezprostředně po vzniku škody) a bolestivost se týkala pouze jednoho orgánu (XXX). Při zvážení všech rozhodných skutečností lze za přiměřené považovat zvýšení odškodnění bolestného podle § 7 odst. 3 vyhlášky na částku 213 120 Kč (čtyřnásobek základního bodového ohodnocení). Argumenty uváděné odvolacím soudem ohledně rozvoje depresivní poruchy a ztráty pracovní schopnosti žalobkyně se týkají odškodnění trvalých následků na jejím zdraví, jež lze zohlednit při stanovení náhrady za ZSU a nikoli v odškodnění bolestného. Námitky dovolatelky ohledně výše bolestného jsou z uvedených důvodů opodstatněné a zakládají nejen přípustnost dovolání

podle § 237 o. s. ř., ale i jeho důvodnost podle § 241a odst. 1 o. s. ř., neboť odvolací soud se zde odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

20. I v případě náhrady za ZSU se jedná o případ hodný mimořádného zřetele, a jsou tak dány důvody pro zvýšení základního odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky. Trvalé následky na zdraví žalobkyně spočívají v poruše XXX, čímž došlo k poškození její XXX, což se projevuje ve všech oblastech běžného života, žalobkyně navíc trpí trvalými bolestmi, což je třeba rovněž zohlednit v rámci náhrady za ZSU (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 25 Cdo 3228/2014, publikovaný pod č. 7/2017 Sbírky). Podstatnou část činností, které dříve vykonávala, nyní provádět nemůže vůbec nebo jen s velkými obtížemi. Projevuje se to zejména v péči o domácnost, ale nemůže pečovat ani o zahradu a věnovat se aktivitám, jež dříve spolu s manželem provozovali (lyžování, jízda na kole) a je u ní omezena i pracovní schopnost. Místo dřívějšího aktivního života je odkázána při péči o domácnost i sebe na pomoc třetích osob. To vše spolu s trvalou bolestí u žalobkyně vyvolalo chronickou depresivní poruchu, která se projevuje XXX, ale především zásadně narušila manželské soužití žalobkyně. Všechny tyto trvalé následky odůvodňují mimořádné zvýšení náhrady za ZSU podle § 7 odst. 3 vyhlášky, avšak nikoli v rozsahu stanoveném odvolacím soudem, neboť ve vztahu k jiným případům podobného druhu nejde ve výsledku o srovnatelnou a přiměřenou částku. Například ve věci sp. zn. 25 Cdo 5079/2015, kde došlo ke vzniku škody, stejně jako u žalobkyně, přerušením XXX při operaci, což mělo za následek nevratné omezení hybnosti této končetiny a deprese, v důsledku čehož poškozená nemůže vykonávat své povolání, potřebuje pomoc třetí osoby s péčí o domácnost i o svou osobu, nemůže se věnovat svým sportovním koníčkům (tenisu, turistice, cyklistice a vodáctví), řídit automobil, život jí ztěžují i psychické obtíže, přičemž škodu utrpěla v 30 letech, bylo odškodnění stanoveno v částce 192 000 Kč (čtyřnásobek základního bodového ohodnocení). Nebo v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3410/2010, za situace, že poškozená trpí obrnou levé ruky od lokte dolů s drápotivými, jen nepatrně pohyblivými prsty s nemožností tzv. apozice palce, což znamená ztrátu jeho úchopové funkce a ruka je prakticky nefunkční, v důsledku čehož je významně omezena ve výkonu zaměstnání, péči o domácnost, sebeobsluže i rekreačních aktivitách, přičemž k poškození zdraví u ní došlo ve věku 47 let a předtím se věnovala sportovním aktivitám v nadprůměrném rozsahu, považoval soud za přiměřenou náhradu za ZSU ve výši 648 000 Kč (trojnásobek základního bodového ohodnocení). V případě žalobkyně je třeba přihlídnout k tomu, že její život před úrazem nelze definovat jako zvláště výjimečný a její společenské uplatnění za jakkoli mimořádné. Škodu navíc utrpěla až ve věku 52 let, postižena je nedominantní XXX a není vyloučena ze všech činností, byť je vykonává s obtížemi. Na druhé straně trpí závažným psychickým onemocněním i trvalými bolestmi, což podstatně snižuje kvalitu jejího života a narušuje manželské soužití. Při zvážení rozhodných skutečností odpovídá výsledná částka náhrady za ZSU po zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky částce 795 600 Kč (dvojnásobku základního bodového ohodnocení). Lze tak uzavřít, že ohledně výše náhrady za ZSU jsou námitky dovolatelky opodstatněné, a zakládají přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., i jeho důvodnost podle § 241a odst. 1 o. s. ř. spočívající v odchýlení se od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

21. Lze shrnout, že žalobkyně má právo na bolestné v celkové částce 213 120 Kč, po odečtení již pravomocně přiznané částky 24 480 Kč, zbývá zaplatit 188 640 Kč. Přiměřené odškodnění náhrady za ZSU činí 795 600 Kč a po odečtení pravomocně přiznané

částky (397 800 Kč) zbývá zaplatit dalších 397 800 Kč; na obou těchto nárocích celkem částku 586 440 Kč. Dovoláním byl napaden vyhovující výrok odvolacího soudu pouze v částce 998 460 Kč (jež představuje zvýšení bolestného a náhrady za ZSU podle § 7 odst. 3 vyhlášky), proto zbývá žalobu zamítnout již jen v částce 412 020 Kč, neboť ve zbývajících nárocích (náhradě za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti a po jejím skončení v částce 296 314 Kč a úrocích z prodlení) nabyt rozsudek odvolacího soudu ve vyhovujícím výroku právní moci, stejně tak nabyt právní moci i zamítavý výrok (kde však byla chybně znovu zamítnuta již prvním rozhodnutím odvolacího soudu pravomocně zamítnutá částka).

22. Protože dosavadní výsledky řízení ukazují, že je možné o věci rozhodnout, dovolací soud ve smyslu § 243d písm. b) o. s. ř. napadené rozhodnutí odvolacího soudu změnil tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí s tím, že splatnost byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. Pro lepší srozumitelnost dovolací soud rekapituluje, že v celém řízení byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni celkem částku 1 305 034 Kč (bolestné 213 120 Kč, ZSU 795 600 Kč a ztráta na výdělku 296 314 Kč) s příslušenstvím, ve zbývajícím rozsahu byla žaloba zamítnuta.

23. Pro úplnost dovolací soud poznamenává, že při vydání tohoto měnicího rozsudku dovolací soud respektoval závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2017, sp. zn. IV. ÚS 216/16, neboť s ohledem na to, že původní rozhodnutí odvolacího soudu bylo předchozím rozsudkem dovolacího soudu zrušeno ze stejných důvodů, pro něž bylo nyní změněno, měli účastníci v odvolacím řízení možnost nejen se seznámit se závěry dovolacího soudu, ale i vznést argumenty, které považují za nutné, aby jejich požadavky uspěly, případně k nim předložit důkazy. Současně se sluší poznamenat, že námitkou dovolatelky, týkající se nerespektování závazného právního názoru dovolacího soudu odvolacím soudem, se dovolací soud, vzhledem ke změně rozsudku, pro nadbytečnost nezabýval.

24. O náhradě nákladů řízení vzniklých v průběhu předcházejícího řízení rozhodl dovolací soud podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 2 a § 142 odst. 1 a 3 o. s. ř. Žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, neboť v nároku na náhradu za ztrátu na výdělku byla zcela úspěšná; v nárocích na bolestné a ZSU záviselo rozhodnutí o výši plnění na úvaze soudu, a proto má podle § 142 odst. 3 o. s. ř. rovněž právo na náhradu nákladů řízení s tím, že tarifní hodnotou je přisouzená částka (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 9. 2016, sp. zn. 25 Cdo 3974/2015, publikované pod č. 121/2017 Sbírky). Náklady jsou tvořeny náklady na právní zastoupení, a to odměnou za 14,5 úkonu právní služby vykonaných v řízení před soudem prvního stupně (dovolací soud pro stručnost odkazuje na podrobné zdůvodnění jednotlivých úkonů uvedené v rozsudku odvolacího soudu), odměna za jeden úkon právní služby z tarifní hodnoty 1 305 034 Kč podle § 7 bodu 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů, (dále jen „advokátní tarif“) činí 13 540 Kč, odměna za tuto část řízení činí celkem 196 330 Kč. V dalším řízení tarifní hodnota činí 882 754 Kč, neboť ohledně částky 422 280 Kč (na bolestném a ZSU) nabyt rozsudek soudu prvního stupně právní moci, odměna za úkon tak činí 11 860 Kč a náleží za 2 úkony v prvním odvolacím řízení, v dovolacím řízení náklady žalobkyni nevznikly, a dále za 2,5 úkonu v druhém odvolacím řízení (vyjádření, účast při jednání i vyhlášení rozsudku), celkem za 4,5 úkonu v částce 53 370 Kč. K tomu podle § 13 odst. 3, 4 a § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží paušální náhrada hotových výdajů po 300 Kč za 20 úkonů právní služby v částce 6 000 Kč, cestovné v částce 15 403 Kč, náhrada za promeškaný čas 10 200 Kč (ohledně výše cestovného a náhrady za promeškaný čas odkazuje pro stručnost dovolací soud na podrobné odůvodnění uvedené v rozsudku

odvolacího soudu) a náhrada DPH ve výši 21% z těchto částek (§ 137 odst. 3 o. s. ř.) 59 073,60 Kč. Žalobkyně má právo i na náhradu účelně vynaložené částky 5 000 Kč na vypracování znaleckého posudku. Celkem činí náklady žalobkyně částku 345 377 Kč (po zaokrouhlení na celé koruny), kterou jsou žalovaná a vedlejší účastnice na její straně povinny zaplatit v zákonné třídní lhůtě (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) k rukám právního zástupce žalobkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

25. O náhradě nákladů řízení vzniklých České republice rozhodl dovolací soud podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 2 a v souladu s § 148 odst. 1 o. s. ř. byla povinnost je nahradit uložena žalované a vedlejší účastnici na její straně. Náklady jsou tvořeny zálohou nekrytým znalečným v částce 5 228,50 Kč a jsou splatné v zákonné třídní lhůtě na účet Okresního soudu v Pardubicích.

26. Žalobkyně je ze zákona od soudních poplatků osvobozena (§ 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích), proto byla podle § 2 odst. 3 věta první zákona o soudních poplatcích žalované, v rozsahu jejího neúspěchu, uložena povinnost zaplatit soudní poplatek z žaloby. Výše soudního poplatku byla určena v souladu s § 6 odst. 2 věta druhá zákona o soudních poplatcích podle položky 1, odst. 1. b) sazebníku soudních poplatků ve výši 5 % z částky 296 314 (přiznaná náhrada za ztrátu na výdělků); soudní poplatek činí 11 853 Kč, a dále podle položky 3 písm. b) sazebníku soudních poplatků ve výši 1 % z částky 1 008 720 Kč (přiznané bolestné a ZSU) a soudní poplatek činí 10 088 Kč. Žalovaná je tak povinna zaplatit soudní poplatek v celkové částce 21 941 Kč, a to ve stanovené lhůtě.

27. Žalobkyně by měla právo i na náhradu nákladů dovolacího řízení (§ 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 3 o. s. ř.), avšak žádné náklady jí v tomto řízení nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 11. 2. 2020

JUDr. Petr Vojtek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Zdeňka Grolichová